

z dnia 22 lutego 2012 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia2012 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu
opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień**

Na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. Nr 140, poz. 1146 i Nr 211, poz. 1641 oraz z 2011 r. Nr 101, poz. 583) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 8 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) leki niezbędne w stanach nagłych oraz leki stosowane w programie substytucyjnym i programie terapii zaburzeń preferencji seksualnych;”;

2) w załączniku nr 1 do rozporządzenia w tabeli dodaje się lp. 18 w brzmieniu:

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 248, poz. 1495 i Nr 284, poz. 1672).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 123.

„18	<p>Leczenie elektrowstrząsami chorych z zaburzeniami psychicznymi (EW) ze wskazań życiowych.</p>	<p>Świadczenie EW może być realizowane wyłącznie w ramach świadczeń: świadczenia psychiatryczne dla dorosłych, świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży, świadczenia psychiatryczne dla chorych somatycznie, świadczenia psychiatryczne dla przewlekłe chorych, świadczenia psychogeriatryczne, świadczenia rehabilitacji psychiatrycznej, leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych oraz leczenie zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży.</p> <p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie chorób wewnętrznych;</p> <p>2) lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii i reanimacji, lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii;</p> <p>3) pielęgniarki, w tym co najmniej jedna z udokumentowanym minimum dwuletnim doświadczeniem w udzielaniu świadczeń realizowanych w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych.</p> <p>2. Pozostałe warunki:</p> <p>1) zapewnienie pomieszczenia do wykonywania zabiegu EW;</p> <p>2) sprzęt i wyroby medyczne:</p> <p>a) aparat do EW, b) kardiomonitor, c) ssak elektryczny, d) elektrody jednorazowe, e) cewnik do górnych dróg oddechowych, f) rurka ustno-gardłowa;</p> <p>3) zapewnienie dostępu do:</p> <p>a) podstawowych badań z zakresu diagnostyki laboratoryjnej, obrazowej i elektrofizjologicznej, b) konsultacji specjalistycznych (kardiologicznych, neurologicznych, internistycznych).</p>	<p>Ze wskazań życiowych u osób z rozpoznaniami: Zaburzenia nastroju (afektywne) (F30-F39); Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe (F20-F29).”;</p>
-----	--	--	--

3) w załączniku nr 4 do rozporządzenia w tabeli po lp. 3 dodaje się lp. 3a w brzmieniu:

„3a	<p>Świadczenia codzienne rehabilitacyjne dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi obejmujące diagnostykę, leczenie i rehabilitację osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi, również ze współistniejącymi schorzeniami, w szczególności epilepsja, wadami wzroku, słuchu, upośledzeniem umysłowym, mózgowym porażeniem dziecięcym. W ramach pobytu są podejmowane działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób z zaburzeniami</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 60 miejsc* albo lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 120 miejsc* i lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I</p>	<p>Całościowe zaburzenia rozwojowe (F84).”;</p>
-----	---	--	---

<p>psychicznymi.</p>	<p>stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 120 miejsc*;</p> <p>2) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 30 miejsc*;</p> <p>3) osoba, która ukończyła studia wyższe na kierunku pedagogika specjalna, zwana dalej „pedagogiem specjalnym”, lub osoba, która:</p> <p>a) rozpoczęła po dniu 31 grudnia 1997 r. studia wyższe na kierunku fizjoterapia zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w przepisach odrębnych i uzyskała tytuł licencjata lub magistra na tym kierunku lub</p> <p>b) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1998 r. studia wyższe na kierunku rehabilitacja ruchowa i uzyskała tytuł magistra na tym kierunku, lub</p> <p>c) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1998 r. studia wyższe w Akademii Wychowania Fizycznego i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła specjalizację I lub II stopnia w dziedzinie rehabilitacji ruchowej, lub</p> <p>d) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1980 r. studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskała tytuł magistra na tym kierunku oraz ukończyła w ramach studiów dwuletnią specjalizację z zakresu gimnastyki leczniczej lub rehabilitacji ruchowej potwierdzoną legitymacją instruktora rehabilitacji ruchowej lub gimnastyki leczniczej, lub</p> <p>e) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1980 r. studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskała tytuł magistra na tym kierunku oraz ukończyła 3 - miesięczny kurs specjalizacyjny z rehabilitacji, lub</p> <p>f) ukończyła szkołę policealną publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskała tytuł zawodowy technik fizjoterapii</p> <p>- zwana dalej „fizjoterapeuta”, lub</p> <p>g) ukończyła studia wyższe na kierunku lub w specjalności logopedia obejmujące w programie nauczania co najmniej 800 godzin kształcenia w zakresie logopedii lub</p> <p>h) ukończyła studia wyższe i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła studia podyplomowe z logopedii obejmujące co najmniej 600 godzin kształcenia w zakresie logopedii, lub</p> <p>i) ukończyła studia wyższe i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła przed dniem wejścia w życie rozporządzenia studia podyplomowe z logopedii</p> <p>- zwana dalej „logopeda”</p> <p>- równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 15 miejsc*;</p> <p>4) psycholog lub pedagog specjalny, lub fizjoterapeuta, lub logopeda, lub terapeuta zajęciowy, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 30 miejsc*;</p> <p>5) pielęgniarki.</p> <p>2. Pozostałe warunki:</p> <p>W przypadku udzielania świadczeń opieki zdrowotnej dzieciom i młodzieży w wieku</p>	
----------------------	---	--

	<p>przedszkolnym lub szkolnym, podlegającym obowiązkowi szkolnemu, przy oddziale działa przedszkole lub szkoła, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), zapewniające naukę w pełnym wymiarze przewidzianym dla uczniów znajdujących się na określonym etapie edukacji.</p> <p>W przypadku osób niepodlegających obowiązkowi szkolnemu, przy oddziale działa placówka zapewniająca pacjentom rehabilitację społeczną lub zawodową, o której mowa w art. 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.).</p>	
--	--	--

4) załączniki:

- a) nr 2, 5 i 7 do rozporządzenia otrzymują brzmienie określone odpowiednio w załącznikach nr 1, 2 i 4 do niniejszego rozporządzenia.
- b) nr 6 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do dnia 31 grudnia 2015 r. przez terapeutę środowiskowego, o którym mowa w załączniku nr 6 do rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, rozumie się również osobę, która posiada wiedzę i umiejętności w zakresie terapii środowiskowej osób z zaburzeniami psychicznymi potwierdzone zaświadczeniem wydanym przez kierownika podmiotu leczniczego, w którym wykonuje obowiązki na stanowisku terapeuty środowiskowego.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2012 r., z wyjątkiem § 1 pkt 4 lit. a, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2012 r.

MINISTER ZDROWIA

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. Nr 140, poz. 1146, z późn. zm.) realizuje upoważnienie zawarte w art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia zawiera propozycje zmian w treści normatywnej oraz w załącznikach do rozporządzenia.

W § 1 pkt 1 projektu zaproponowano nowe brzmienie pkt 5 w § 8 obowiązującego rozporządzenia, tak aby przepis ten w sposób przejrzysty wskazywał, iż w zakresie świadczeń udzielanych w ramach świadczeń ambulatoryjnych mieszczą się również przypadki zastosowania leków stosowanych w programie substytucyjnym oraz leków stosowanych w programie terapii zaburzeń preferencji seksualnych skierowanym do osób skazanych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej. Konieczność wprowadzenia takiej zmiany wynika z faktu, że farmakoterapia stanowi niezbędny element leczenia zarówno osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych (leczenia substytucyjnego), jak i sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej, wobec których orzeczony został środek zabezpieczający polegający na skierowaniu na leczenie w warunkach ambulatoryjnych.

W § 1 pkt 2 projektu zaproponowano uzupełnienie wykazu świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych o nowe świadczenie: **leczenie elektrowstrząsami chorych z zaburzeniami psychicznymi (EW) ze wskazań życiowych**, określając warunki jego realizacji oraz Kody Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10). Zgodnie z zaproponowanym przepisem, zabiegi EW będą wykonywane wyłącznie w ramach świadczeń: świadczenia psychiatryczne dla dorosłych, świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży, świadczenia psychiatryczne dla chorych somatycznie, świadczenia psychiatryczne dla przewlekle chorych, świadczenia psychogeriatryczne, świadczenia rehabilitacji psychiatrycznej, leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych oraz leczenie zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży. Przedmiotowe świadczenie uzyskało w dniu 20 czerwca 2011 r. pozytywną rekomendację Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych. Zabiegi

EW są metodą leczenia niezbędną w leczeniu poważnych chorób psychicznych, często stosowaną w sytuacji zagrożenia życia pacjenta. Sytuacje takie mogą wystąpić w każdym oddziale psychiatrycznym, niezależnie od jego profilu. W chwili obecnej świadczenie to występuje w „Katalogu zakresów świadczeń”, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 60/2009/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 2 listopada 2009 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, jednak jego niewyodrębnienie spośród innych świadczeń uniemożliwia jego oddzielne kontraktowanie i rozliczanie przez Narodowy Fundusz Zdrowia, co ogranicza dostępność tej formy leczenia. Ponadto zabiegi EW nie powinny być przypisane tylko oddziałom psychosomatycznym i psychogeriatrycznym.

Leczenie EW zapewnia właściwe postępowanie terapeutyczne, zgodne z zasadami sztuki, zmniejszając jednocześnie ogólne koszty leczenia oraz ryzyko przewlekłości choroby. Należy podkreślić, iż wobec braku środków na realizację EW, rozliczanego dotychczas w ramach stawki za osobodzień hospitalizacji, stosuje się alternatywne metody leczenia, które wiążą się z dużym ryzykiem pogorszenia stanu chorych – łącznie z ryzykiem zgonu, oraz przewlekłością choroby, w tym długotrwałą i kosztowną hospitalizacji. Poprzez wprowadzenie leczenia EW, jako osobnej procedury terapeutycznej, system ochrony zdrowia wychodzi naprzeciw wymaganiom nowoczesnej wiedzy medycznej, która wskazuje jednoznacznie na metody z wyboru (zalecane standardy) leczenia określonej grupy chorych. Tym samym zapewnia się niezbędne minimum świadczeń zdrowotnych dostępnych dla chorych i pozostających w zgodzie z zalecanymi procedurami terapeutycznymi.

W § 1 pkt 3 projektu zaproponowano wprowadzenie do wykazu świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach dziennych psychiatrycznych nowego świadczenia: **świadczenia dzienne rehabilitacyjne dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi**, określając warunki jego realizacji oraz wskazania według ICD-10. Przedmiotowe świadczenie uzyskało w dniu 20 czerwca 2011 r. pozytywną rekomendację Prezesa Agencji Oceny technologii Medycznych. Specyfika leczenia i rehabilitacji osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi, towarzyszącymi im innymi chorobami (padaczka, upośledzenie umysłowe) oraz utrwalonym zaburzeniem funkcjonowania życiowego, wymaga odrębnej regulacji. Zakwalifikowanie proponowanego świadczenia, jako świadczenia gwarantowanego,

umożliwi osobom z autyzmem oraz innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju korzystanie z profesjonalnie prowadzonej rehabilitacji społecznej i zawodowej, która prowadzi do znacznej poprawy sprawności psychofizycznej w zakresie samodzielności, komunikacji, redukcji zachowań trudnych i stereotypowych oraz lepszego przystosowania do życia w społeczeństwie, zapobiegając tym samym wykluczeniu oraz marginalizacji osób z rozpoznaniem F84 oraz ich rodzin.

Stałe monitorowanie zdrowia fizycznego pacjentów zapewni im lepszy komfort życia oraz odpowiednio wczesną diagnozę ewentualnych schorzeń przewlekłych, np. związanych z nadwagą, profilaktykę nadciśnienia, cukrzycy, schorzeń stawów i kręgosłupa, a w efekcie zmniejszenie kosztów leczenia schorzeń chronicznych i zaawansowanych. Zapewnienie osobom z rozpoznaniem F84 kompleksowej terapii i rehabilitacji przekłada się na jej jakość i efektywność, stanowiąc profilaktykę pojawiania się wtórnych do autyzmu zaburzeń funkcjonowania.

Możliwość korzystania przez rodziny osób z rozpoznaniem całościowych zaburzeń rozwojowych z sieci wsparcia zapewnianej przez zespół specjalistów podnosi jakość życia wszystkich członków rodziny. Stabilny stan zdrowia pacjentów daje większe możliwości znalezienia pracy zawodowej, która rozwija poczucie godności i sprawczości.

Warunkiem zawarcia przez świadczeniodawcę umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia na udzielanie przedmiotowego świadczenia opieki zdrowotnej jest funkcjonowanie w strukturze podmiotu leczniczego placówki zapewniającej osobom kwalifikującym się do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej rehabilitację społeczną lub zawodową. Wymagania w zakresie organizacji i funkcjonowania, jak również warunki uczestniczenia osób cierpiących na zaburzenia psychiczne w warsztatach terapii zajęciowej, regulują przepisy odrębne.

Edukacja, rehabilitacja, nauka oraz opieka zdrowotna sprawowana w tym samym miejscu i czasie pozwolą na spójne, zintegrowane, uzgodnione w zespołach specjalistów działania wzajemnie się uzupełniające i gwarantujące optymalne efekty terapeutyczne.

Wymierną korzyścią społeczną i ekonomiczną wynikającą z zaproponowanego rozwiązania jest oszczędność nakładów sił ludzkich i finansowych na przyszłą opiekę w zakładzie czy domu pomocy społecznej. Pobyt w oddziale, jako placówce uzupełniającej i wspomagającej proces edukacji albo rehabilitacji społecznej lub zawodowej, ma też za zadanie przeciwdziałanie wtórnej niepełnosprawności i izolacji

społecznej poprzez rozwijanie i podtrzymywanie sprawności fizycznej, która jak wiadomo, ma ścisły związek z rozwojem umiejętności poznawczych.

W projektowanym załączniku nr 3 do rozporządzenia:

- a) wymogi dotyczące czasu pracy lekarzy oraz psychologów, określone dla poszczególnych podświadczeń (porad, wizyt i sesji) realizowanych w warunkach ambulatoryjnych psychiatrycznych i leczenia środowiskowego (domowego), przypisano świadczeniom głównym. Zmiana ta ma na celu uniknięcie błędów interpretacyjnych i wskazanie, że wymagania dotyczące czasu pracy odnoszą się do całości świadczeń, a nie poszczególnych podświadczeń,
- b) zaproponowano zmianę warunków realizacji świadczeń zdrowotnych udzielanych osobom z rozpoznaniem zaburzeń preferencji seksualnych (F65) realizowanych w warunkach ambulatoryjnych psychiatrycznych i leczenia środowiskowego (domowego) przez wyodrębnienie świadczenia: **program terapii zaburzeń preferencji seksualnych.**

Art. 95a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o *zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 206, poz. 1589), przewiduje możliwość albo obowiązek orzeczenia przez sąd środka zabezpieczającego o charakterze postpenalnym wobec sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej. Sąd orzeka o umieszczeniu sprawcy w zakładzie zamkniętym albo skierowaniu go na leczenie ambulatoryjne w przypadku skazania za przestępstwo określone w art. 197 § 3 pkt 2 lub 3 Kodeksu karnego, natomiast, gdy sprawca zostanie skazany za popełnienie innego przestępstwa przeciwko wolności seksualnej, sąd może orzec zastosowanie (po odbyciu kary pozbawienia wolności) przedmiotowych środków zabezpieczających. Umieszczenie sprawcy w zakładzie zamkniętym albo skierowanie go na leczenie ambulatoryjne stosowane jest w celu przeprowadzenia terapii farmakologicznej oraz psychoterapii, zmierzających do zapobieżenia ponownemu popełnieniu takiego przestępstwa, w tym w szczególności poprzez obniżenie zaburzonego popędu seksualnego sprawcy. Należy podkreślić, iż terapia farmakologiczna jest wykluczona, jeżeli

jej przeprowadzenie spowodowałoby niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia skazanego.

Utworzenie przedmiotowego świadczenia wynika z konieczności stworzenia osobom skazanym za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej warunków uczestniczenia w terapii mającej na celu zapobieżenie ponownemu podjęciu zachowań seksualnych niezgodnych z prawem, bez względu na sytuację finansową tych osób. Z tego względu nowe świadczenie zakłada między innymi wydawanie uczestnikom programu niezbędnych leków.

Wykaz zakładów ambulatoryjnych przeznaczonych do wykonywania nowego środka zabezpieczającego stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 listopada 2010 r. w sprawie wykazu zakładów ambulatoryjnych przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających orzeczonych wobec sprawców skazanych za przestępstwa skierowane przeciwko wolności seksualnej (Dz. U. Nr 230, poz. 1519).

Wyodrębnienie świadczenia **program terapii zaburzeń preferencji seksualnych**, przez zmianę warunków realizacji świadczeń gwarantowanych udzielanych osobom z rozpoznaniem F65, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie wymaga uzyskania rekomendacji Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych.

Pozostałe zmiany wprowadzone w projekcie rozporządzenia nowelizującego dotyczą leczenia odwykowego i polegają na:

1) w projekcie załącznika nr 1 do rozporządzenia, określającym wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych:

a) rozdzieleniu świadczenia lp. 3 leczenie uzależnień, w tym świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu na: lp. 3 leczenie uzależnień i lp. 3a świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu. Świadczenie w aktualnej postaci powstało z połączenia przez Narodowy Fundusz Zdrowia dwóch rodzajów świadczeń skierowanych do różnych kategorii leczonych pacjentów. W praktyce klinicznej dotyczy to dwóch rodzajów całodobowych oddziałów: leczenia uzależnień (4740) i terapii uzależnienia od alkoholu (4744). W 2009 r. w oddziałach leczenia uzależnień (4740) leczono 21 375 pacjentów, a w oddziałach terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia (4744) – 19 977 pacjentów.

Nieuzasadnione jest utrzymywanie przepisu sztucznie łączącego te dwa typy świadczeń tym bardziej, że zarówno w warunkach oddziałów dziennych występują świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu i świadczenia dzienne leczenia uzależnień, jak i w warunkach ambulatoryjnych wyróżnia się leczenie uzależnień i świadczenie terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia. Należy przy tym podkreślić, iż oddziały leczenia uzależnień różnią się od oddziałów terapii uzależnienia od alkoholu przede wszystkim rozpoznaniem, z jakimi przyjmowani są pacjenci, i programami leczenia, które są proponowane pacjentom z określonymi rozpoznaniem. Do oddziałów terapii uzależnienia od alkoholu przyjmowani są pacjenci uzależnieni od alkoholu, od leków uspokajających i nasennych oraz od alkoholu i jednocześnie od innych substancji psychoaktywnych, jak również osoby z rozpoznaniem patologicznego hazardu oraz innych zaburzeń nawyków i popędów. Tym samym w oddziałach tych nie leczy się pacjentów uzależnionych wyłącznie od narkotyków. W oddziałach leczenia uzależnień oferta terapeutyczna kierowana jest do wszystkich pacjentów uzależnionych (F10.2-F19.2) oraz przejawiających nieokreślone i inne zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F10.8-F10.9), wynikające z używania wszystkich substancji psychoaktywnych (F10.9-F19.9), z wyłączeniem zaburzeń spowodowanych paleniem tytoniu (F17). W zakładach leczenia odwykowego nie ma możliwości leczenia wszystkich zaburzeń nawyków i popędów (np. nie leczy się piromanii i kleptomanii), a jedynie hazard i zaburzenia o charakterze nałogowym, nie wynikające z używania substancji psychoaktywnych (jak np. siecioholizm, pracoholizm, itp.), zatem w rozpoznaniach nie powinno być wpisane ogólne rozpoznanie: zaburzenia nawyków i popędów (F 63) ale: patologiczny hazard (F63.0) i inne zaburzenia nawyków i popędów (F 63.8). W całodobowych oddziałach leczenia uzależnień i oddziałach terapii uzależnienia od alkoholu nie ma oferty na leczenie wszystkich zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wynikających z używania innych substancji psychoaktywnych, jak np. zespoły abstynencyjne, zaburzenia psychotyczne, itp., zatem nie można wpisać ogólnej kategorii (F11-F19), która obejmuje wszystkie możliwe rozpoznania wynikające z używania innych substancji psychoaktywnych. Celem rozdzielenia przedmiotowego świadczenia jest więc stworzenie warunków do

prowadzenia właściwej i skutecznej terapii, przy czym istotnym jest, że warunki realizacji dla obydwu świadczeń pozostają takie same. Świadczenia te różnicują tylko rozpoznania. Dodatkowo rozszerzono warunki realizacji obydwu świadczeń w zakresie personelu o psychologa. W oddziałach leczenia uzależnień i całodobowych oddziałach terapii uzależnienia od alkoholu powinien być zatrudniony psycholog do wykonywania badań psychologicznych w wymiarze 1 etatu na 80 łóżek. W oddziałach tych znaczna część pacjentów bezwzględnie wymaga badań, do wykonywania których uprawnieni są wyłącznie psycholodzy. Brak psychologa obniża jakość świadczeń w tych oddziałach. Aby nie zwiększać wymagań dotyczących minimalnego zatrudnienia kadry, zaproponowano zmniejszenie wymiaru czasu pracy osób wymienionych w kolumnie 3 pkt 4 z 1 etatu przeliczeniowego na 20 łóżek na 1 etat przeliczeniowy na 30 łóżek,

- b) przywróceniu listy rozpoznań z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień dla świadczeń: świadczenia terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współwystępującymi innymi zaburzeniami psychicznymi (głównie psychotycznymi) oraz świadczenia rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współwystępującymi innymi zaburzeniami psychicznymi (głównie psychotycznymi). Prawdopodobieństwo wystąpienia podwójnych diagnoz u pacjentów uzależnionych od alkoholu jest znacznie większe niż u pacjentów uzależnionych od innych niż alkohol substancji psychoaktywnych (w systemie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień liczba osób leczonych z powodu zaburzeń wynikających z używania alkoholu jest ponad 5 razy wyższa niż liczba osób leczonych z powodu zaburzeń wynikających z używania innych niż alkohol substancji psychoaktywnych). Współwystępowanie innej choroby psychicznej w przebiegu uzależnienia ma niejednokrotnie wiodący wpływ na sposób funkcjonowania pacjentów w sferze społecznej, dlatego niezwykle ważne jest, aby zapewnić im adekwatne warunki leczenia. Specjalistyczne ośrodki świadczące tego typu usługi są najbardziej profesjonalne z punktu widzenia leczenia tzw. podwójnej diagnozy, bez względu na rodzaj substancji uzależniającej,

- c) zmniejszeniu liczby personelu specjalistycznego z 2 do 1 i 1/2 etatu dla świadczeń: świadczenia dla uzależnionych od alkoholu oraz świadczenia dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych udzielanych w hostelu, powracając tym samym do brzmienia przepisu rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Ponadto określono sposób przeliczania liczby pacjentów na liczbę etatów personelu. Zatrudnienie w hostelu specjalisty psychoterapii uzależnień w wymiarze 1 etatu na 80 łóżek i specjalisty psychoterapii uzależnień lub osoby ubiegającej się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktora terapii uzależnień w wymiarze 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek gwarantuje właściwą jakość świadczeń,
- d) uchyleniu w opisie pozostałych warunków realizacji świadczeń: świadczenia terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współwystępującymi innymi zaburzeniami psychicznymi (głównie psychotycznymi) oraz świadczenia rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współwystępującymi innymi zaburzeniami psychicznymi (głównie psychotycznymi), przepisu ograniczającego możliwość hospitalizowania osób wykazujących aktualnie zachowania agresywne i autoagresywne z uwagi na fakt, iż każdorazowe zaostrzenie zaburzenia lub wystąpienie zachowań niebezpiecznych powoduje skierowanie pacjenta na leczenie w warunkach oddziału stacjonarnego psychiatrycznego;
- 2) w projekcie załącznika nr 2 do rozporządzenia, określającym wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach dziennych – wprowadzeniu możliwości realizowania programu substytucyjnego dla świadczenia dziennego leczenia uzależnień. Do oddziałów leczenia uzależnień przyjmowani są pacjenci uzależnieni od opiatów, do których skierowany jest program substytucyjny;
- 3) w projekcie załącznika nr 4 do rozporządzenia, określającym wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych:
- a) rozdzieleniu podświadczenia: porada lub wizyta terapeutyczna na: poradę lub wizytę lekarską i poradę lub wizytę terapeutyczną. Przyjęcie takiego rozwiązania wynika ze sposobu rozliczania przez Narodowy Fundusz Zdrowia porady lub wizyty terapeutycznej, jako tzw. porady kolejnej wykonywanej

w warunkach ambulatoryjnych przez lekarza, terapeutę uzależnień lub psychologa. Jednego dnia można (zgodnie z komputerowym systemem rozliczeń Narodowego Funduszu Zdrowia) udzielić pacjentowi tylko jednej porady kolejnej, nawet jeśli jest ona udzielana przez inną osobę o innych kwalifikacjach i w innym celu (np. pacjent na umówionej poradzie kolejnej u terapeuty może zostać skierowany przez niego pilnie do lekarza z powodu myśli samobójczych – w takiej sytuacji Narodowy Fundusz Zdrowia nie zapłaci za drugą poradę). Ponadto, z uwagi na specyfikę leczenia uzależnień, część pacjentów regularnie uczestniczy w psychoterapii (indywidualnej i grupowej) oraz konsultacjach psychiatrycznych – nie ma powodu, aby zmuszać ich do przyjeżdżania do placówki w różne dni, skoro wizyty te można planować z wyprzedzeniem uwzględniając dobro pacjenta, a także cele leczenia, do których należy reintegracja społeczna (w tym realizowanie podstawowych ról życiowych: podjęcie pracy, nauki, dbanie o rodzinę). Niestety komputerowy system rozliczania uniemożliwia pacjentowi skorzystanie z różnych porad udzielonych tego samego dnia, co skutkuje wyznaczaniem pacjentowi innych terminów wizyt u psychologa/terapeuty i lekarza wbrew prośbom pacjenta.

Ważnym argumentem przemawiającym za wprowadzeniem powyższej zmiany jest fakt, iż nie wpłynie ona na zakres udzielanych świadczeń zdrowotnych ani nie spowoduje skutków finansowych dla Narodowego Funduszu Zdrowia. Niejednokrotnie z punktu widzenia pacjentów wyznaczanie im przez poradnię innych dni na wizytę lekarską i wizytę terapeuty uzależnień jest niepotrzebnym narażaniem ich na koszty dojazdu oraz utrudnianiem życia codziennego.

Wprowadzenie zmiany dotyczącej rozdzielenia porady lub wizyty terapeutycznej na poradę lub wizytę terapeutyczną i poradę lub wizytę lekarską skutkuje koniecznością rozdzielenia kompetencji osób mogących udzielać ww. świadczeń, zgodnie z kwalifikacjami. Zakres wymaganych kwalifikacji nie zmienia się,

- b) rozszerzeniu kwalifikacji osób uprawnionych do prowadzenia sesji psychoedukacji o osoby ubiegające się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień. Osoby posiadające zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie podstawowych umiejętności udzielania pomocy psychologicznej oraz nowoczesnych metod diagnozowania i terapii uzależnienia

i współzależnienia, akredytowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, są odpowiednio przygotowani do prowadzenia sesji psychoedukacji,

- c) ujednoczeniu przepisów przedmiotowego projektu rozporządzenia z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego trybu postępowania przy leczeniu substytucyjnym oraz szczegółowych warunków, które powinien spełniać zakład opieki zdrowotnej prowadzący leczenie substytucyjne* (Dz. U. Nr 205 poz. 1493 z późn. zm.) poprzez rozszerzenie listy osób uprawnionych do prowadzenia leczenia w ramach leczenia substytucyjnego o lekarza, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii oraz wykreślenie z opisu świadczenia informacji dotyczących sposobu jego realizacji.

W § 2 projektu przedmiotowego rozporządzenia wskazano, iż świadczenia z zakresu leczenia środowiskowego (domowego) realizować może osoba, która posiada wykształcenie średnie i ukończyła, zatwierdzony przez Ministra Zdrowia, Ramowy Program Szkolenia z Zakresu Terapii Środowiskowej dla kandydatów na stanowisko terapeuty środowiskowego. Jednocześnie, do dnia 31 grudnia 2015 r., przez terapeutę środowiskowego rozumie się również osobę, która: posiada wiedzę i umiejętności w zakresie terapii środowiskowej osób z zaburzeniami psychicznymi potwierdzone zaświadczeniem wydanym przez kierownika podmiotu leczniczego, w którym wykonuje obowiązki na stanowisku terapeuty środowiskowego. Zawarcie w przedmiotowym projekcie okresu przejściowego umożliwi osobom prowadzącym terapię środowiskową zdobycie niezbędnych kwalifikacji.

W § 3 projektu wskazano, iż proponowane w projekcie rozwiązania będą miały zastosowanie do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych po dniu 31 marca 2012 r. – w odniesieniu do nowych świadczeń (EW, oddział dzienny dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi i program leczenia sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej) i zmian w warunkach realizacji świadczeń w warunkach ambulatoryjnych psychiatrycznych, oraz udzielanych po dniu 30 czerwca 2012 r. – w odniesieniu do zmian warunków udzielania świadczeń z zakresu leczenia uzależnień, wynikających z załączników nr 1, 2 i 4 do rozporządzenia. Zapropionowane rozwiązanie umożliwi odpowiednio wczesne przygotowanie się do

wprowadzanych zmian, zarówno świadczeniodawcom, jak i płatnikowi - ogłoszenie dodatkowych postępowań konkursowych dla podmiotów udzielających nowych świadczeń i wprowadzenie stosownych zmian w zawartych umowach o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Uprawnione podmioty nie zgłosiły zainteresowania udziałem w pracach nad projektem.

Przedmiot projektu regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projektowana regulacja będzie miała wpływ na:

- 1) świadczeniobiorców korzystających ze świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, ich rodziny i bliskich;
- 2) podmioty ubiegające się o zawarcie umowy na udzielanie świadczeń z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień finansowanych ze środków publicznych;
- 3) Narodowy Fundusz Zdrowia.

2. Zakres konsultacji społecznych

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) Fundacji „Uwolnienie”;
- 2) Fundacji na Rzecz Edukacji, Profilaktyki i Psychoterapii „Droga”;
- 3) Fundacji Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych ETOH;
- 4) Izbie Lecznictwa Polskiego;
- 5) Naczelnej Radzie Lekarskiej;
- 6) Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych;
- 7) Ogólnopolskiemu Związkowi Pracodawców Samodzielnych Publicznych Szpitali Klinicznych;
- 8) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych;
- 9) Polskiemu Towarzystwu Lekarskiemu;
- 10) Polskiemu Towarzystwu Psychiatrycznemu;
- 11) Polskiemu Towarzystwu Psychologicznemu;
- 12) Polskiemu Towarzystwu Psychoterapii Uzależnień;
- 13) Polskiemu Towarzystwu Terapeutycznemu;
- 14) „Porozumieniu Zielonogórskiemu” - Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia w Zielonej Górze;
- 15) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 16) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 17) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”;

- 18) Związek Pracodawców Opieki Psychiatrycznej i Leczenia Uzależnień;
- 19) Stowarzyszeniu „Otwórzcie Drzwi”;
- 20) Stowarzyszeniu „Persona” na Rzecz Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- 21) Stowarzyszeniu Osób i Rodzin na Rzecz Zdrowia Psychicznego „Zrozumieć i Pomóc”;
- 22) Warszawskiemu Towarzystwu Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”;
- 23) Wielkopolskiemu Związkowi Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 24) Związkowi Zawodowemu Psychologów Województwa Mazowieckiego.

W ramach konsultacji społecznych przedmiotowe rozporządzenie zostało również umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia.

Stosownie do zgłoszonej przez Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im. J. Babińskiego w Łodzi uwagi, że świadczeń Lp. 6 i Lp. 8, o których mowa w załączniku nr 1 do przedmiotowego projektu rozporządzenia, wykreślono przepis dotyczący pozostałych warunków realizacji świadczeń ograniczający możliwość hospitalizowania osób wykazujących aktualnie zachowania agresywne i autoagresywne z uwagi na fakt, iż każdorazowe zaostrzenie zaburzenia lub wystąpienie zachowań niebezpiecznych skutkuje skierowaniem pacjenta na leczenie w warunkach oddziału stacjonarnego psychiatrycznego. Utrzymanie w mocy tego przepisu było niejednoznaczne interpretacyjnie i wiązało się z błędnym sprawozdawaniem zrealizowanych przez podmiot leczniczy świadczeń opieki zdrowotnej do Narodowego Funduszu Zdrowia.

Konsultant Wojewódzki w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży dla województwa dolnośląskiego zaproponował rozszerzenie warunków realizacji świadczenia: świadczenie dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży realizowane w warunkach dziennych, w zakresie kwalifikacji osób uprawnionych do udzielania przedmiotowego świadczenia, o fizjoterapeutę lub logopedę. Wprowadzenie zaproponowanego przepisu może spowodować, iż placówki lecznictwa psychiatrycznego, posiadające umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień i realizujące świadczenia dzienne

psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży w jego zmienionym brzmieniu, będą mogły, zamiast terapeuty zajęciowego, zatrudnić wyłącznie fizjoterapeutów lub logopedów, pozbawiając tym samym pacjentów możliwości uczestniczenia w terapii zajęciowej.

Na wniosek Konsultanta Krajowego w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży rozszerzono warunki realizacji świadczenia realizowanego w warunkach dziennych psychiatrycznych: świadczenia dzienne rehabilitacyjne dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi, w zakresie personelu, o psychologa zatrudnionego w wymiarze 1 etatu przeliczeniowego na 30 miejsc. Aby nie zwiększać wymagań dotyczących minimalnego zatrudnienia kadry, zaproponowano zmniejszenie wymiaru czasu pracy osób wymienionych w kolumnie 3 pkt 3 z 1 etatu przeliczeniowego na 10 miejsc na 1 etat przeliczeniowy na 15 miejsc. Konieczność zatrudnienia psychologa wynika z wymogu stosowania oddziaływań terapeutycznych, do których upoważniony jest tylko psycholog wobec do osób z rozpoznaniem F84.

Ponadto, warunki realizacji świadczenia: świadczenia terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży, o którym mowa w projektowanym załączniku nr 4 do rozporządzenia, w zakresie personelu, uzupełniono o lekarza specjalistę w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży.

Konsultant Krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego oraz Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych zgłosiły postulat uzupełnienia warunków realizacji świadczeń realizowanych w warunkach dziennych oraz ambulatoryjnych leczenia uzależnień (dla wybranych podświadczeń), w zakresie personelu, o wymóg zatrudniania pielęgniarek. Mając jednak świadomość, iż w dziennych oddziałach terapii uzależnienia nie są wykonywane żadne czynności pielęgniarские, jak również nie wykonuje się żadnych zabiegów, a jedynym badaniem przeprowadzanym w trakcie pobytu w oddziale jest badanie trzeźwości wykonywane przez terapeutów, a w przypadku zagrożenia zdrowia pacjentów (które w oddziałach tych zdarzają się sporadycznie), obecny w oddziale personel (lekarz lub terapeuci) udziela pierwszej pomocy oraz wzywa pogotowie ratunkowe, przedmiotowa uwaga nie została uwzględniona. Należy zauważyć, iż uwzględnienie zaproponowanego rozwiązania wiązałoby się z obowiązkiem zatrudnienia przez świadczeniodawcę pielęgniarek, co, z uwagi na charakter prowadzonych oddziaływań i programów terapeutycznych, byłoby merytorycznie nieuzasadnione i wiązałoby się z koniecznością zastąpienia personelu terapeutycznego, który realizuje właściwe świadczenia w obszarze terapii

uzależnień, personelem pielęgniarskim. Takie rozwiązanie niewątpliwie skutkowałoby obniżeniem poziomu leczenia i jego mniejszą efektywnością. Analogiczne trudności dla świadczeniodawców, jak również problemy z dostępnością do świadczeń tego rodzaju, spowodowałyby obowiązek zatrudnienia pielęgniarek w Poradniach Leczenia Uzależnień. Należy bowiem podkreślić, iż porady lekarskie diagnostyczne i terapeutyczne stanowią niewielki udział w prowadzonym procesie rehabilitacji zdrowotnej opartym o aktywny udział pacjentów w sesjach terapeutycznych, a ich udzielanie nie wiąże się z wykonywaniem czynności wymagających obecności personelu pielęgniarskiego.

Uwagi do przedmiotowego projektu zgłosił Wielkopolski Związek Pracodawców Ochrony Zdrowia (WZPOZ). Postulat zniesienia wymogu zatrudnienia przez świadczeniodawcę, udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej w ramach prowadzonych sesji psychoterapii grupowych w Poradni Zdrowia Psychicznego, dwóch osób posiadających certyfikat psychoterapeuty nie został uwzględniony z uwagi na konieczność zapewnienia obecności dwóch terapeutów dla możliwości prowadzenia efektywnej rehabilitacji psychiatrycznej, jak również z uwagi na przepis definiujący osobę ubiegającą się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty, który wskazuje na obowiązek jej pracy pod nadzorem osoby posiadającej certyfikat psychoterapeuty. Ponadto zgłoszono postulat przeredagowania definicji osoby prowadzącej psychoterapię. Jednakże, z uwagi na potrzebę zapewnienia odpowiednio wykwalifikowanej i merytorycznie przygotowanej do prowadzenia psychoterapii kadry, przekazany wniosek nie został uwzględniony. Pozostałe uwagi WZPOZ wykraczały poza zakres prowadzonej nowelizacji.

Samodzielny Publiczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Choroszczy zgłosił postulat usunięcia sformułowania „ze wskazań życiowych” z opisu świadczenia: *leczenie elektrowstrząsami chorych z zaburzeniami psychicznymi w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych*. Z uwagi na fakt, iż sformułowanie to precyzyjnie określa stan nasilenia objawów w niektórych chorobach oraz rozpoznania kwalifikujące do udzielenia przedmiotowego świadczenia, wskazując, iż niezastosowanie leczenia elektrowstrząsami w określonych przypadkach skutkuje znacznym pogorszeniem stanu zdrowia lub śmiercią pacjenta, powyższa uwaga nie została uwzględniona.

Polskie Towarzystwo Psychologiczne zgłosiło do przedmiotowego projektu rozporządzenia uwagę dotyczącą zrównania kompetencji psychologa i psychologa klinicznego ze specjalistą psychoterapii uzależnień, która miałaby być konsekwencją umieszczenia osób z ww. kwalifikacjami w warunkach realizacji porad diagnostycznych i terapeutycznych udzielanych w ramach świadczeń ambulatoryjnych leczenia uzależnień w jednym z punktów określających wymogi dla świadczeniodawców. Jednakże argument sugerujący alternatywną możliwość zatrudnienia psychologa lub terapeuty do wykonywania porady diagnostycznej psychologicznej stoi w sprzeczności z opisem świadczenia, jak również stosowaną przez świadczeniodawców praktyką kliniczną. Jak wynika z opisu porad dla poszczególnych świadczeń realizowanych w warunkach ambulatoryjnych leczenia uzależnień, diagnoza psychologiczna jest tylko jednym z elementów całościowej porady diagnostycznej, na którą składają się czynności wykonywane zarówno przez lekarza, psychologa, jak i terapeutę, w zależności od potrzeb wynikających ze stanu zdrowia pacjenta. Nie istnieje więc zagrożenie wykonywania czynności, do wykonywania których uprawniony jest tylko psycholog, przez specjalistę terapii uzależnień. Natomiast istotnym jest, iż nie każdy pacjent, któremu udzielana jest porada diagnostyczna wymaga konsultacji psychologicznej, zwłaszcza, że w swoim założeniu, leczenie ambulatoryjne odbywa się głównie poprzez różne formy oddziaływań terapeutycznych, które mają największe znaczenie dla rehabilitacji zdrowotnej.

Uwagi Naczelnej Rady Lekarskiej oraz Okręgowej Rady Lekarskiej w Krakowie dotyczące zmniejszenia liczby etatów przeliczeniowych personelu w stosunku do liczby łóżek nie odnosi się do procedowanego projektu rozporządzenia zmieniającego. Określone normy zatrudnienia zabezpieczają potrzeby pacjentów przebywających na poszczególnych oddziałach. Jednocześnie należy podkreślić, iż poprzednia nowelizacja rozporządzenia, wobec braków kadrowych specjalistów zatrudnionych w psychiatrycznej opiece zdrowotnej, miała na celu między innymi uelastyczenie kryteriów kwalifikacji niezbędnych do udzielania świadczeń tego rodzaju, które przyczyniło się do zwiększenia dostępności do opieki psychiatrycznej.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Precyzyjne określenie kosztów związanych z wprowadzeniem do wykazu świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych, nowego świadczenia – **leczenie elektrowstrząsami chorych z zaburzeniami psychicznymi (EW) ze wskazań życiowych w warunkach oddziału psychiatrycznego**, jest niemożliwe w związku ze zmianą sposobu finansowania tego świadczenia. W chwili obecnej leczenie EW jest rozliczane w ramach stawki za osobodzień. Poprzez wprowadzenie leczenia EW, jako osobnej procedury terapeutycznej, możliwe będzie jego oddzielne kontraktowanie i rozliczanie przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Wysokość środków przeznaczonych na finansowanie tego świadczenia będzie uzależniona od jego wyceny przez Fundusz. Z danych szacunkowych wynika, iż roczny koszt realizacji tego świadczenia wynosić będzie ok. 5-6 mln zł.

Rozszerzenie wykazu świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach dziennych psychiatrycznych o **świadczenia dzienne rehabilitacyjne dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi** nie będzie wiązało się ze wzrostem nakładów na jego finansowanie, gdyż w chwili obecnej osoby z rozpoznaniem całościowego zaburzenia rozwoju korzystają ze świadczeń dziennych psychiatrycznych rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży realizowanych w warunkach dziennych. Należy zatem przyjąć, iż wprowadzenie nowego świadczenia wiązałoby się z rozłożeniem środków przeznaczonych na finansowanie świadczeń udzielanych osobom z rozpoznaniem F84 na obydwa świadczenia, przy założeniu, że Fundusz dokona ich wyceny na tym samym poziomie.

Precyzyjne wskazanie kosztów wynikających z propozycji wyodrębnienia w katalogu świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych psychiatrycznych i leczenia środowiskowego (domowego) świadczenia – **program terapii zaburzeń preferencji seksualnych** jest niemożliwe, gdyż nie można przewidzieć liczby osób z zaburzeniami preferencji seksualnych, które zostaną skazane wyrokiem sądu na obowiązkowe leczenie ambulatoryjne. Zgodnie z informacją uzyskaną z Ministerstwa Sprawiedliwości, na koniec 2010 r. w polskich jednostkach penitencjarnych przebywało 18 osób, które po odbyciu kary zostaną umieszczone w zakładzie zamkniętym lub skierowane na leczenie ambulatoryjne.

Przy założeniu, iż połowa tych osób zostanie skierowana na leczenie ambulatoryjne w tym samym czasie, i jednocześnie przyjmując, że szacunkowy koszt terapii 1 pacjenta wynosi 23 tys. zł rocznie, należy oczekiwać, iż koszty po stronie płatnika nie przekroczą 230 tys. zł rocznie. Dodatkowe koszty stanowić będzie wydawanie leków obniżających poziom testosteronu.

Wprowadzone w przedmiotowym projekcie rozporządzenia rozwiązania w zakresie leczenia odwykowego nie będą wiązały się z dodatkowymi kosztami po stronie płatnika.

Łączna wysokość skutków finansowych związanych z wprowadzeniem proponowanych rozwiązań to około 5 230 tys. zł rocznie.

Przedmiotowe świadczenia będą finansowane na dotychczasowych zasadach, tj. ze środków publicznych będących w dyspozycji Narodowego Funduszu Zdrowia, których podział dokonywany jest zgodnie z odrębnymi przepisami. Należy przy tym podkreślić, iż Narodowy Fundusz Zdrowia realizując przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. Nr 24, poz. 128) zwiększył na rok 2012 pulę środków finansowych przeznaczonych na realizację świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień o 7,2% w stosunku do roku poprzedniego. Zwiększenie nakładów finansowych przeznaczonych na realizację świadczeń we wskazanym powyżej rodzaju stanowić będzie zabezpieczenie dla kosztów wynikających z wprowadzonych rozwiązań.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Regulacje zaproponowane w projekcie rozporządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Regulacje zaproponowane w projekcie ustawy nie będą miały wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wpływ regulacji na zdrowie ludzi

Przyjęte w projekcie rozporządzenia rozwiązania mają na celu zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości świadczeń z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Jednoznaczne określenie warunków udzielania świadczeń gwarantowanych zapewni przejrzystość przepisów zarówno dla świadczeniodawców, jak i świadczeniobiorców, którzy uzyskają rzetelną wiedzę dotyczącą przysługujących im świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Umieszczenie w katalogu świadczeń gwarantowanych nowych świadczeń opieki zdrowotnej umożliwi świadczeniobiorcom dostęp do skutecznej terapii prowadzonej w warunkach adekwatnych do charakteru zaburzeń.

8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

**WYKAZ ŚWIADCZEŃ GWARANTOWANYCH REALIZOWANYCH W WARUNKACH
STACJONARNYCH LECZENIA UZALEŻNIEŃ ORAZ WARUNKI ICH REALIZACJI**

Lp.	Nazwa świadczenia gwarantowanego	Warunki realizacji świadczenia gwarantowanego	Kody Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych odpowiadające świadczeniu gwarantowanemu (ICD 10)
1	2	3	4
1	<p>Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja) obejmujące diagnostykę i leczenie osób z alkoholowym zespołem abstynencyjnym oraz motywowanie do dalszej terapii uzależnienia.</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie chorób wewnętrznych, lub lekarz specjalista w dziedzinie neurologii, lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii, lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii i reanimacji, lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;</p> <p>2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 20 łóżek*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba, która uczestniczy w udzielaniu świadczeń z zakresu psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia pod nadzorem specjalisty psychoterapii uzależnień** oraz posiada status osoby uczestniczącej w programie szkoleniowym w zakresie psychoterapii uzależnień, potwierdzony zaświadczeniem wydanym odpowiednio przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych albo Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, zwana dalej „osobą ubiegającą się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień”, lub instruktor terapii uzależnień*** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;</p> <p>4) zapewnienie konsultacji lekarza specjalisty w</p>	<p>Ostre zatrucie spowodowane użyciem alkoholu (F10.0); Alkoholowy zespół abstynencyjny (F10.3); Alkoholowy zespół abstynencyjny z majaczeniem (F10.4); Zespół abstynencyjny po lekach uspokajających i nasennych (F13.3); Zespół abstynencyjny z majaczeniem po lekach uspokajających i nasennych (F13.4); Zespół abstynencyjny w przypadku używania kilku substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu lub leków uspokajających i nasennych (F19.3); Zespół abstynencyjny z majaczeniem w przypadku używania kilku substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu lub leków uspokajających i nasennych (F19.4).</p>

		<p>dziedzinie neurologii lub lekarza specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych, lub lekarza specjalisty w dziedzinie anestezjologii, lub lekarza specjalisty w dziedzinie anestezjologii i reanimacji, lub lekarza specjalisty w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii;</p> <p>5) pielęgniarki.</p> <p>2. Pozostałe warunki: zapewnienie możliwości przeprowadzenia specjalistycznych badań z zakresu diagnostyki laboratoryjnej, w tym badań poziomu substancji psychoaktywnych, oraz badań z zakresu diagnostyki obrazowej i elektrofizjologicznej.</p>	
2	<p>Leczenie zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacja) obejmujące diagnostykę i leczenie osób z zespołem abstynencyjnym po substancjach psychoaktywnych innych niż alkohol i towarzyszących chorób psychicznych, somatycznych oraz motywowanie do dalszej terapii uzależnienia.</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie chorób wewnętrznych, lub lekarz specjalista w dziedzinie neurologii, lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii, lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii i reanimacji, lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;</p> <p>2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 20 łóżek*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień*** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;</p> <p>4) zapewnienie konsultacji lekarza specjalisty w dziedzinie neurologii lub lekarza specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych, lub lekarza specjalisty w dziedzinie anestezjologii, lub lekarza specjalisty w dziedzinie anestezjologii i reanimacji, lub lekarza specjalisty w dziedzinie anestezjologii i</p>	<p>Ostre zatrucie spowodowane użyciem substancji psychoaktywnych (F11.0-19.0), z wyłączeniem ostrego zatrucia nikotyna (F17.0); Zespół abstynencyjny po substancjach psychoaktywnych (F11.3-19.3), z wyłączeniem tytoniowego zespołu abstynencyjnego (F17.3); Zespół abstynencyjny z majaczeniem po substancjach psychoaktywnych (F11.4-19.4), z wyłączeniem tytoniowego zespołu abstynencyjnego z majaczeniem (F17.4).</p>

		<p>intensywnej terapii;</p> <p>5) pielęgniarki.</p> <p>2. Pozostałe warunki: zapewnienie możliwości przeprowadzenia specjalistycznych badań z zakresu diagnostyki laboratoryjnej, w tym badań poziomu substancji psychoaktywnych, oraz badań z zakresu diagnostyki obrazowej i elektrofizjologicznej.</p>	
3	<p>Leczenie uzależnień obejmujące diagnostykę, leczenie i rehabilitację osób uzależnionych oraz działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób uzależnionych.</p>	<p>Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 80 łóżek*;</p> <p>2) specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 13 łóżek*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;</p> <p>4) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień***, lub osoba, która uczestniczy w udzielaniu świadczeń z zakresu uzależnienia i współuzależnienia pod nadzorem specjalisty psychoterapii uzależnień**, posiadająca status osoby uczestniczącej w programie szkoleniowym dla instruktora terapii uzależnień, potwierdzony zaświadczeniem wydanym odpowiednio przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych albo Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, zwana dalej „osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień” - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 30 łóżek*;</p> <p>5) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 80 łóżek*;</p> <p>6) pielęgniarki.</p>	<p>Zespół uzależnienia od alkoholu, opiatów, kanabinoli, leków uspokajających i nasennych, kokainy, innych niż kokaina substancji stymulujących, substancji halucynogennych, lotnych rozpuszczalników oraz używaniem kilku substancji psychoaktywnych lub używaniem innych substancji psychoaktywnych, (F10.2-F19.2), z wyłączeniem uzależnienia od tytoniu (F17.2); Inne zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu, opiatów, kanabinoli, leków uspokajających i nasennych, kokainy, innych niż kokaina substancji stymulujących, substancji halucynogennych, lotnych rozpuszczalników oraz używaniem kilku substancji psychoaktywnych lub używaniem innych substancji psychoaktywnych, (F10.8-F19.8), z wyłączeniem zaburzeń wynikających z palenia tytoniu (F17.8); Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania nieokreślone, spowodowane używaniem alkoholu, opiatów, kanabinoli, leków uspokajających i nasennych, kokainy, innych niż kokaina substancji stymulujących, substancji halucynogennych, lotnych rozpuszczalników oraz używaniem kilku substancji psychoaktywnych lub używaniem innych substancji psychoaktywnych, (F10.9-F19.9), z wyłączeniem zaburzeń wynikających z palenia tytoniu (F17.9); Patologiczny hazard (F63.0); Inne zaburzenia nawyków i popędów (F 63.8).</p>

4	<p>Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu obejmujące diagnostykę, leczenie i rehabilitację osób uzależnionych oraz działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób uzależnionych.</p>	<p>Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 80 łóżek*;</p> <p>2) specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 13 łóżek*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;</p> <p>4) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień***, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 30 łóżek*;</p> <p>5) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 80 łóżek*;</p> <p>6) pielęgniarki.</p>	<p>Zespół uzależnienia od alkoholu (F10.2); Inne zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu (F10.8); Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania nieokreślone, spowodowane używaniem alkoholu (F10.9), Zespół uzależnienia od leków uspokajających i nasennych (F13.2); Zespół uzależnienia od kilku substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu (F19.2); Inne zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem kilku substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu (F19.8); Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania nieokreślone, spowodowane używaniem kilku substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu (F19.9); Patologiczny hazard (F63.0); Inne zaburzenia nawyków i popędów (F 63.8).</p>
---	--	--	--

5	<p>Krótkoterminowe świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych obejmujące diagnostykę, leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol oraz działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób uzależnionych.</p>	<p>Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, posiadający udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie kliniczne w terapii uzależnień lub specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 20 łóżek*;</p> <p>2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 80 łóżek*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;</p> <p>4) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień***, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;</p> <p>5) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 80 łóżek;</p> <p>6) pielęgniarki.</p>	<p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (używanie szkodliwe F11.1-F19.1, zespół uzależnienia F11.2-19.2), z wyłączeniem zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych paleniem tytoniu (F17.1-F17.2).</p>
---	---	---	---

6	<p>Świadczenia terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza) obejmujące diagnostykę, leczenie, wczesną rehabilitację i psychoedukację osób uzależnionych oraz działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób uzależnionych.</p>	<p>Personel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, posiadający udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie kliniczne w terapii uzależnień, lub specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 łóżka; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 łóżka; 3) specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 łóżka; 4) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień*** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 łóżka; 5) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 łóżka; 6) pielęgniarki. 	<p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (F10-19), z wyłączeniem zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych paleniem tytoniu (F17), ze współistniejącym rozpoznaniem:</p> <p>Inne zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu i chorobą somatyczną (F06); Zaburzenia osobowości spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu (F07); Zaburzenia psychotyczne spowodowane używaniem środków (substancji) psychoaktywnych (Flx.5); Rezydualne i późno ujawniające się zaburzenia psychotyczne spowodowane używaniem środków (substancji) psychoaktywnych (Flx.7); Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe (F20-F29); Zaburzenia nastroju (afektywne) (F30-F39); Zaburzenia lękowe w postaci fobii (F40.x); Zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane (F41.2); Zaburzenia obsesyjno - kompulsywne (F.42); Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43); Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F.45); Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F50-F59); Osobowość paranoiczna (F60.0); Osobowość schizoidalna (F60.1); Osobowość dyssocjalna (F60.2), Osobowość chwiejna emocjonalnie (borderline) (F60.3); Osobowość histrioniczna (F60.4); Upośledzenie umysłowe łagodne (F70); Znaczące zmiany zachowania powodujące konieczność opieki lub leczenia w przebiegu upośledzenia umysłowego lekkiego (F70.1); Upośledzenie umysłowe umiarkowane (F71); Zespół Aspergera (F.84.5); Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym (F90-F98).</p>
---	---	--	--

7	<p>Świadczenia rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych obejmujące długoterminową rehabilitację osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych (innych niż alkohol) oraz działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób uzależnionych. W warunkach stacjonarnych istnieje możliwość realizowania świadczeń leczenia substytucyjnego.</p>	<p>Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, posiadający udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie w zakresie terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych, lub specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 36 łóżek*;</p> <p>2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 72 łóżka*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 36 łóżek*;</p> <p>4) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień***, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 36 łóżek*;</p> <p>5) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;</p> <p>6) pielęgniarki.</p>	<p>Zespół uzależnienia od substancji psychoaktywnych (F11.2-19.2), z wyłączeniem zespołu uzależnienia spowodowanego paleniem tytoniu (F17.2).</p>
---	---	--	---

8	<p>Świadczenia rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza) obejmujące rehabilitację osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych z towarzyszącymi zaburzeniami psychicznymi z powodu znacznych i utrwalonych zaburzeń funkcjonowania oraz działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób uzależnionych.</p>	<p>Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 łóżka*;</p> <p>2) specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 16 łóżek*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 łóżka*;</p> <p>4) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień*** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 łóżka*;</p> <p>5) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 16 łóżek*;</p> <p>6) pielęgniarki.</p>	<p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (F10-19), z wyłączeniem zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych paleniem tytoniu (F17), ze współistniejącym rozpoznaniem: Inne zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu i chorobą somatyczną (F06); Zaburzenia osobowości spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu (F07); Zaburzenia psychotyczne spowodowane używaniem środków (substancji) psychoaktywnych (F1x.5); Rezydualne i późno ujawniające się zaburzenia psychotyczne spowodowane używaniem środków (substancji) psychoaktywnych (F1x.7); Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe (F20-F29); Zaburzenia nastroju (afektywne) (F30-F39); Zaburzenia lękowe w postaci fobii (F40.x); Zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane (F41.2); Zaburzenia obsesyjno - kompulsywne (F.42); Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43); Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F.45); Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F50-F59); Osobowość paranoiczna (F60.0); Osobowość schizoidalna (F60.1); Osobowość dyssocjalna (F60.2); Osobowość chwiejna emocjonalnie (borderline) (F60.3); Osobowość histrioniczna (F60.4); Upośledzenie umysłowe łagodne (F70); Znaczące zmiany zachowania powodujące konieczność opieki lub leczenia w przebiegu upośledzenia umysłowego lekkiego (F70.1); Upośledzenie umysłowe umiarkowane (F71); Zespół Aspergera (F.84.5); Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym (F90-F98).</p>
---	---	--	--

9	<p>Świadczenia odwykowe w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia obejmujące diagnostykę i leczenie osób z zaburzeniami psychicznymi, wobec których jest wykonywany środek zabezpieczający, o którym mowa w art. 200 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.).</p>	<p>Personel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*; 2) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 20 łóżek*; 3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień*** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*; 4) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*; 5) pielęgniarki. 	<p>Zespół uzależnienia spowodowany używaniem środków (substancji) psychoaktywnych (Flx.2); Zaburzenia psychotyczne, zespół amnestyczny, rezydualne i późno ujawniające się zaburzenia psychotyczne, inne zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania nie określone spowodowane używaniem środków (substancji) psychoaktywnych (Flx.5-9). Mogą być też inne rozpoznania z grupy zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00-F99).</p>
10	<p>Świadczenia odwykowe w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia dla nieletnich obejmujące diagnostykę i leczenie osób z zaburzeniami psychicznymi, wobec których jest wykonywany środek leczniczy, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 82 § 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).</p>	<p>Personel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*; 2) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 20 łóżek*; 3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień*** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*; 4) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*; 5) pielęgniarki. 	<p>Zespół uzależnienia spowodowany używaniem środków (substancji) psychoaktywnych (Flx.2); Zaburzenia psychotyczne, zespół amnestyczny, rezydualne i późno ujawniające się zaburzenia psychotyczne, inne zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania nie określone spowodowane używaniem środków (substancji) psychoaktywnych (Flx.5-9). Mogą być też inne rozpoznania z grupy zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00-F99).</p>

11	Świadczenia dla uzależnionych od alkoholu udzielane w hostelu, jako pobyt w chronionych warunkach mieszkalnych, połączony z programem postrehabilitacyjnym opartym o terapię grupową.	<p>Personel:</p> <p>1) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 80 łóżek;</p> <p>2) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień*** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek.</p>	Zespół uzależnienia od alkoholu (F10.2); Zespół uzależnienia od kilku substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu (F19.2).
12	Świadczenia dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych udzielane w hostelu, jako pobyt w chronionych warunkach mieszkalnych, połączony z programem postrehabilitacyjnym opartym o terapię grupową.	<p>Personel:</p> <p>1) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 80 łóżek;</p> <p>2) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień*** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek.</p>	Zespół uzależnienia od substancji psychoaktywnych (F11.2-19.2), z wyłączeniem zespołu uzależnienia spowodowanego paleniem tytoniu (F17.2).

Objaśnienia:

* maksymalnie do liczby łóżek/miejsc zarejestrowanych

** osoba, która posiada kwalifikacje specjalisty terapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124) lub posiada kwalifikacje specjalisty psychoterapii uzależnień, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.)

*** osoba, która uczestniczy w udzielaniu świadczeń z zakresu uzależnienia i współuzależnienia pod nadzorem specjalisty psychoterapii uzależnień i posiada kwalifikacje instruktora terapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

**WYKAZ ŚWIADCZEŃ GWARANTOWANYCH REALIZOWANYCH W WARUNKACH DZIENNYCH
LECZENIA UZALEŻNIEŃ ORAZ WARUNKI REALIZACJI TYCH ŚWIADCZEŃ**

Lp.	Nazwa świadczenia gwarantowanego	Warunki realizacji świadczenia gwarantowanego	Kody Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych odpowiadające świadczeniu gwarantowanemu (ICD 10)
1	2	3	4
1	<p>Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu obejmujące diagnostykę, leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, a także osób ryzykownie pijących, działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób uzależnionych.</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 miejsca*;</p> <p>2) specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 miejsca*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba, która uczestniczy w udzielaniu świadczeń z zakresu psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia pod nadzorem specjalisty psychoterapii uzależnień oraz posiada status osoby uczestniczącej w programie szkoleniowym dla specjalisty psychoterapii uzależnień, potwierdzony zaświadczeniem wydanym odpowiednio przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych albo Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, zwana dalej „osobą ubiegającą się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień” - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 16 miejsc*;</p> <p>4) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień***, lub osoba, która uczestniczy w udzielaniu świadczeń z zakresu uzależnienia i współuzależnienia pod nadzorem specjalisty psychoterapii uzależnień, posiadająca status osoby uczestniczącej w programie szkoleniowym dla</p>	<p>Dla używających substancji psychoaktywnych:</p> <p>Używanie szkodliwe alkoholu (F10.1); Zespół uzależnienia od alkoholu (F10.2); Używanie szkodliwe kilku substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu (F19.1); Zespół uzależnienia od kilku substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu (F19.2); Patologiczny hazard (F63.0); Inne zaburzenia nawyków i popędów (F63.8).</p> <p>Dla członków rodzin i osób pozostających w bliskich relacjach (współuzależnionych):</p> <p>Obciążenia rodzinne nadużywaniem alkoholu (Z81.1); Inne zaburzenia lękowe (F41); Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43); Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F45); Inne zaburzenia nerwicowe (F48); Specyficzne zaburzenia osobowości (F60).</p>

	<p>instruktora terapii uzależnień, potwierdzony zaświadczeniem wydanym odpowiednio przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych albo Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, zwana dalej „osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień” - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 miejsca*;</p> <p>5) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 miejsca*.</p> <p>2. Pozostałe warunki:</p> <p>1) zapewnienie pomieszczenia do psychoterapii indywidualnej;</p> <p>2) zapewnienie pomieszczenia do prowadzenia psychoterapii grupowej.</p>	
--	---	--

2	<p>Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych obejmujące diagnostykę, leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i współuzależnionych, działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób uzależnionych. W ramach oddziału dziennego terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych może być realizowany program leczenia substytucyjnego.</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 miejsca*;</p> <p>2) specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 miejsca*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 16 miejsc*;</p> <p>4) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień***, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 miejsca*;</p> <p>5) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 miejsca*.</p> <p>2. Pozostałe warunki:</p> <p>1) zapewnienie pomieszczenia do psychoterapii indywidualnej;</p> <p>2) zapewnienie pomieszczenia do prowadzenia psychoterapii grupowej.</p>	<p>Dla używających substancji psychoaktywnych:</p> <p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (używanie szkodliwe F11.1-F19.1, zespół uzależnienia (F11.2-19.2)), z wyłączeniem zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych paleniem tytoniu (F17); Patologiczny hazard (F63.0); Inne zaburzenia nawyków i popędów (F63.8).</p> <p>Wyżej wymienione rozpoznania ze współistniejącym rozpoznaniem: inne zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu i choroba somatyczna (F06); zaburzenia osobowości spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu (F07); Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe (F20-F29); Zaburzenia nastroju (afektywne) (F30-F39); Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F50-F59); Znaczące zmiany zachowania powodujące konieczność opieki lub leczenia w przebiegu upośledzenia umysłowego lekkiego (F70.1); Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym (F90-F98).</p> <p>Dla członków rodzin i osób pozostających w bliskich relacjach (współuzależnionych):</p> <p>Obciążenia rodzinne nadużywaniem innych substancji psychoaktywnych (Z81.2); Inne zaburzenia lękowe (F41); Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43); Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F45); Inne zaburzenia nerwicowe (F48); Specyficzne zaburzenia osobowości (F60).</p>
---	---	--	--

3	<p>Świadczenia dzienne leczenia uzależnień obejmujące diagnostykę, leczenie i rehabilitację osób uzależnionych i współuzależnionych, działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób uzależnionych. W ramach oddziału dziennego leczenia uzależnień może być realizowany program leczenia substytucyjnego.</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 miejsca*;</p> <p>2) specjalista psychoterapii uzależnień** - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 miejsca*;</p> <p>3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 16 miejsc*;</p> <p>4) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień***, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 32 miejsca*;</p> <p>5) psycholog - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 64 miejsca*.</p> <p>2. Pozostałe warunki:</p> <p>1) zapewnienie pomieszczenia do psychoterapii indywidualnej;</p> <p>2) zapewnienie pomieszczenia do prowadzenia psychoterapii grupowej.</p>	<p>Dla używających substancji psychoaktywnych:</p> <p>Używanie szkodliwe substancji psychoaktywnych (F10.1-F19.1), z wyłączeniem używania szkodliwego tytoniu (F17.1);</p> <p>Zespół uzależnienia od alkoholu, opiatów, kanabinoli, leków uspokajających i nasennych, kokainy, innych niż kokaina substancji stymulujących, substancji halucynogennych, lotnych rozpuszczalników oraz używania kilku substancji psychoaktywnych lub używania innych substancji psychoaktywnych (F10.2-F19.2), z wyłączeniem uzależnienia od tytoniu (F17.2);</p> <p>Inne zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu, opiatów, kanabinoli, leków uspokajających i nasennych, kokainy, innych niż kokaina substancji stymulujących, substancji halucynogennych, lotnych rozpuszczalników oraz używaniem kilku substancji psychoaktywnych lub używaniem innych substancji psychoaktywnych (F10.8-F19.8), z wyłączeniem zaburzeń wynikających z palenia tytoniu (F17.8);</p> <p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania nieokreślone, spowodowane używaniem alkoholu, opiatów, kanabinoli, leków uspokajających i nasennych, kokainy, innych niż kokaina substancji stymulujących, substancji halucynogennych, lotnych rozpuszczalników oraz używaniem kilku substancji psychoaktywnych lub używaniem innych substancji psychoaktywnych (F10.9-F19.9), z wyłączeniem zaburzeń wynikających z palenia tytoniu (F17.9);</p> <p>Patologiczny hazard (F63.0);</p> <p>Inne zaburzenia nawyków i popędów (F63.8).</p> <p>Dla członków rodzin i osób pozostających w bliskich relacjach (współuzależnionych):</p> <p>Obciążenia rodzinne nadużywaniem alkoholu (Z81.1);</p> <p>Obciążenia rodzinne nadużywaniem innych substancji psychoaktywnych (Z81.2);</p> <p>Inne zaburzenia lękowe (F41);</p> <p>Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43);</p> <p>Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F45);</p> <p>Inne zaburzenia nerwicowe (F48);</p> <p>Specyficzne zaburzenia osobowości (F60).</p>
---	--	--	--

Objaśnienia:

- * maksymalnie do liczby łózek/miejsc zarejestrowanych
- ** osoba, która posiada kwalifikacje specjalisty terapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124) lub posiada kwalifikacje specjalisty psychoterapii uzależnień, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.)
- *** osoba, która uczestniczy w udzielaniu świadczeń z zakresu uzależnienia i współuzależnienia pod nadzorem specjalisty psychoterapii uzależnień i posiada kwalifikacje instruktora terapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

**WYKAZ ŚWIADCZEŃ GWARANTOWANYCH REALIZOWANYCH W WARUNKACH
AMBULATORIJNYCH PSYCHIATRYCZNYCH I LECZENIA ŚRODOWISKOWEGO (DOMOWEGO)
ORAZ WARUNKI REALIZACJI TYCH ŚWIADCZEŃ**

Lp.	Nazwa świadczenia gwarantowanego	Warunki realizacji świadczenia gwarantowanego	Kody Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych odpowiadające świadczeniu gwarantowanemu (ICD 10)
1	2	3	4
1	<p>Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych - porady, wizyty domowe lub środowiskowe oraz sesje psychoterapii:</p>	<p>Wymagania dotyczące czasu pracy personelu: 1) lekarz udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 3/4 czasu pracy poradni tygodniowo; 2) psycholog udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 1/3 czasu pracy poradni tygodniowo.</p>	<p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00-F99); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03) (tylko dla porady lekarskiej diagnostycznej - w przypadku gdy nie jest możliwe określenie leczonej jednostki chorobowej); Ogólne badanie psychiatryczne (Z04.6).</p>
	<p>1) Porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, obejmująca: a) zebranie wywiadu, b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, c) skierowanie na niezbędne badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarские, g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii - równoważnik nie mniej niż 1/4 etatu przeliczeniowego; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	

<p>2) Porada lekarska terapeutyczna - kolejna porada kontynuująca leczenie według planu terapeutycznego, obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, b) ocenę postępów leczenia, c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, d) czynności pielęgniarские;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) Porada lekarska kontrolna - porada obejmująca:</p> <p>a) ogólną ocenę przebiegu leczenia, b) ocenę stanu somatycznego, np. przy objawach polekowych, c) wydanie niezbędnych zaleceń odnośnie kontynuacji leczenia;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) Porada psychologiczna diagnostyczna - porada udzielana z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, mająca na celu:</p> <p>a) wykonanie pogłębionej diagnostyki osobowości, b) ocenę procesów poznawczych, c) ocenę innych dyspozycji psychicznych, d) wykonanie niezbędnych konsultacji specjalistycznych, e) ustalenie diagnozy psychologicznej i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: psycholog posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie psychologia kliniczna, zwany dalej „psychologiem klinicznym”, lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy klinicznej.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>5) Porada psychologiczna - porada stanowiąca element wdrożonego planu leczenia, obejmująca:</p> <p>a) pomoc psychologiczną, b) niezbędne dodatkowe i kontrolne badania psychologiczne;</p>	<p>1. Personel: psycholog.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>6) Sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody; sesja psychoterapii indywidualnej</p>	<p>1. Personel: osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:</p> <p>1) posiada dyplom lekarza lub magistra: psychologii, pielęgniarstwa, pedagogiki, resocjalizacji albo spełnia warunki określone w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. Nr 73,</p>	

	<p>może być realizowana w formie:</p> <p>a) interwencji kryzysowej (pomocy psychospołecznej) - do 6 sesji w okresie do 2 tygodni,</p> <p>b) psychoterapii krótkoterminowej - do 25 sesji w okresie pół roku,</p> <p>c) psychoterapii długoterminowej - do 75 sesji w okresie roku,</p> <p>d) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku, jako bepośrednia forma współpracy ze świadczeniobiorcą, polegająca na wspieraniu i utrzymywaniu mocnych cech świadczeniobiorcy, bez ingerencji w jego zaburzone procesy;</p>	<p>poz. 763, z późn. zm.),</p> <p>2) ukończyła podyplomowe szkolenie w zakresie oddziaływań psychoterapeutycznych mających zastosowanie w leczeniu zaburzeń zdrowia, prowadzone metodami o udowodnionej naukowo skuteczności, w szczególności metodą terapii psychodynamicznej, poznawczo-behawioralnej lub systemowej, w wymiarze co najmniej 1200 godzin albo przed 2007 r. ukończyła podyplomowe szkolenie w zakresie oddziaływań psychoterapeutycznych mających zastosowanie w leczeniu zaburzeń zdrowia w wymiarze czasu określonym w programie tego szkolenia,</p> <p>3) posiada zaświadczenie, zwane dalej „certyfikatem psychoterapeuty”, poświadczające odbycie szkolenia wymienionego w pkt 2, zakończonego egzaminem przeprowadzonym przez komisję zewnętrzną wobec podmiotu kształcącego, w skład której nie wchodzi przedstawiciele podmiotu kształcącego, w szczególności powołaną przez stowarzyszenia wydające certyfikaty psychoterapeuty</p> <p>- zwana dalej „osoba prowadząca psychoterapię”,</p> <p>lub osoba, o której mowa w pkt 1, posiadająca status osoby uczestniczącej co najmniej dwa lata w podyplomowym szkoleniu, o którym mowa w pkt 2, oraz posiadająca zaświadczenie wydane przez podmiot prowadzący kształcenie oraz pracująca pod nadzorem osoby posiadającej certyfikat psychoterapeuty, zwana dalej „osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty”.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>7) Sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie nasilających się problemów i trudności oznaczających dysfunkcjonalność rodziny powodującą ryzyko wystąpienia zaburzeń psychicznych i somatycznych u członka rodziny, prowadzona według określonej metody, w formie od 6 do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty;</p> <p>2) psycholog lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut;</p>	

	<p>8) Sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana w grupach świadczeniobiorców, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody, realizowana z grupą 6 - 12 osób, w formie:</p> <p>a) psychoterapii krótkoterminowej - do 50 sesji w okresie pół roku,</p> <p>b) psychoterapii długoterminowej - do 110 sesji w okresie roku,</p> <p>c) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) osoba prowadząca psychoterapię;</p> <p>2) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>9) Sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może obejmować do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub psycholog kliniczny, lub osoba prowadząca psychoterapię;</p> <p>2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba w trakcie szkolenia do uzyskania certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>10) Wizyta, porada domowa lub środowiskowa - wizyta lub porada diagnostyczna, terapeutyczna lub psychologiczna udzielana w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy.</p>	<p>1. Personel:</p> <p>lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog - samodzielnie lub w zespole z innym pracownikiem.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania wizyty/porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
2	<p>Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych - porady, wizyty domowe lub środowiskowe:</p>	<p>Wymagania dotyczące czasu pracy personelu:</p> <p>1) lekarz udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 3/4 czasu pracy poradni tygodniowo;</p> <p>2) psycholog udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 1/3 czasu pracy poradni tygodniowo.</p>	<p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00-F99);</p> <p>Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03) (tylko dla porady lekarskiej diagnostycznej - w przypadku gdy nie jest możliwe określenie leczonej jednostki chorobowej);</p> <p>Ogólne badanie psychiatryczne (Z04.6).</p>

<p>1) Porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, obejmująca:</p> <p>a) zebranie wywiadu, b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, c) skierowanie na niezbędne badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarские, g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii - udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 1/4 etatu przeliczeniowego; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>2) Porada lekarska terapeutyczna - kolejna porada kontynuująca leczenie według planu terapeutycznego, obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, b) ocenę postępów leczenia, c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, d) czynności pielęgniarские;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) Porada lekarska kontrolna - porada obejmująca:</p> <p>a) ogólną ocenę przebiegu leczenia, b) ocenę stanu somatycznego, np. przy objawach polekowych, c) wydanie niezbędnych zaleceń odnośnie kontynuacji leczenia;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) Porada psychologiczna diagnostyczna - porada udzielana z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, mająca na celu:</p> <p>a) wykonanie pogłębionej diagnostyki osobowości, b) ocenę procesów poznawczych, c) ocenę innych dyspozycji psychicznych, d) wykonanie niezbędnych konsultacji specjalistycznych, e) ustalenie diagnozy psychologicznej i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy klinicznej.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	

	<p>5) Porada psychologiczna - porada stanowiąca element wdrożonego planu leczenia, obejmująca:</p> <p>a) pomoc psychologiczną, b) niezbędne dodatkowe i kontrolne badania psychologiczne;</p>	<p>1. Personel: psycholog.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
	<p>6) Sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie od 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może obejmować do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub psycholog kliniczny, lub osoba prowadząca psychoterapię; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>7) Wizyta, porada domowa lub środowiskowa - wizyta lub porada diagnostyczna, terapeutyczna lub psychologiczna udzielana w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy.</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog - samodzielnie lub w zespole z innym pracownikiem.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania wizyty/porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
3	<p>Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych - porady, wizyty domowe lub środowiskowe:</p>	<p>Wymagania dotyczące czasu pracy personelu:</p> <p>1) lekarz udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 3/4 czasu pracy poradni tygodniowo; 2) psycholog udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 1/3 czasu pracy poradni tygodniowo.</p>	<p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00-F99); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03) (tylko dla porady lekarskiej diagnostycznej - w przypadku gdy nie jest możliwe określenie leczonej jednostki chorobowej); Ogólne badanie psychiatryczne (Z04.6).</p>

<p>1) Porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, obejmująca:</p> <p>a) zebranie wywiadu, b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, c) skierowanie na niezbędne badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarские, g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii - równoważnik nie mniej niż 1/4 etatu przeliczeniowego; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>2) Porada lekarska terapeutyczna - kolejna porada kontynuująca leczenie według planu terapeutycznego, obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, b) ocenę postępów leczenia, c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, d) czynności pielęgniarские;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) Porada lekarska kontrolna - porada obejmująca:</p> <p>a) ogólną ocenę przebiegu leczenia, b) ocenę stanu somatycznego, np. przy objawach polekowych, c) wydanie niezbędnych zaleceń odnośnie kontynuacji leczenia;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) Sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie od 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może obejmować do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub psycholog kliniczny, lub osoba prowadząca psychoterapię; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

	<p>5) Wizyta, porada domowa lub środowiskowa - wizyta lub porada diagnostyczna, terapeutyczna lub psychologiczna udzielana w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy.</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog - samodzielnie lub w zespole z innym pracownikiem.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania wizyty/porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>4</p>	<p>Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dzieci i młodzieży - porady, wizyty domowe lub środowiskowe, sesje psychoterapii, programy:</p>	<p>Wymagania dotyczące czasu pracy personelu: 1) lekarz udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 3/4 czasu pracy poradni tygodniowo; 2) psycholog udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 1/3 czasu pracy poradni tygodniowo.</p>	<p>Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe (F20-F29); Zaburzenia nastroju (afektywne) (F30-F39); Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną (F40-F48); Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F50-F59); Upośledzenie umysłowe (F70-F79); Zaburzenia rozwoju psychicznego (psychologicznego) (F80-F89); Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym (F90-F98); Nieokreślone zaburzenia psychiczne (F99); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03) (tylko dla porady lekarskiej diagnostycznej - w przypadku gdy nie jest możliwe określenie leczonej jednostki chorobowej).</p>

<p>1) Porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy i obejmuje:</p> <p>a) zebranie wywiadu, b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, c) skierowanie na niezbędne badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarские; g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej - równoważnik nie mniej niż 1/4 etatu; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>2) Porada lekarska terapeutyczna - kolejna porada kontynuująca leczenie według planu terapeutycznego, obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, b) ocenę postępów leczenia, c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, d) czynności pielęgniarские;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) Porada lekarska kontrolna - porada obejmująca:</p> <p>a) ogólną ocenę przebiegu leczenia, b) ocenę stanu somatycznego, w szczególności przy objawach polekowych, c) wydanie niezbędnych zaleceń odnośnie kontynuacji leczenia;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) Porada psychologiczna diagnostyczna - porada udzielana z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, mająca na celu:</p> <p>a) wykonanie pogłębionej diagnostyki osobowości, b) ocenę procesów poznawczych, c) ocenę innych dyspozycji psychicznych, d) wykonanie niezbędnych konsultacji specjalistycznych,</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy klinicznej.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

	e) ustalenie diagnozy psychologicznej i planu terapeutycznego;		
	<p>5) Porada psychologiczna - porada stanowiąca element wdrożonego planu leczenia, obejmująca:</p> <p>a) pomoc psychologiczną, b) niezbędne dodatkowe i kontrolne badania psychologiczne;</p>	<p>1. Personel: psycholog.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
	<p>6) Porada kompleksowo - konsultacyjna dla osób z autyzmem dziecięcym: wstępne i kontrolne, specjalistyczne świadczenie dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju (F84), nieobjętych opieką w programie terapeutyczno-rehabilitacyjnym dla osób z autyzmem dziecięcym; porada mogą być objęte również osoby powyżej 18 roku życia z tym rozpoznaniem; świadczenie jest udzielane przez przynajmniej dwie osoby z zespołu specjalistów i obejmuje czynności takie jak:</p> <p>a) zebranie wywiadu, b) badanie stanu psychicznego i somatycznego, c) badanie psychologiczne (w razie potrzeby z zastosowaniem specjalistycznych testów), d) instruktaż i psychoedukację dla rodzin, e) konsultacje dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi w placówkach, prowadzące do ustalenia rozpoznania, diagnozy funkcjonalnej, zaleceń w formie indywidualnego programu terapeutyczno-rehabilitacyjnego i wydania zaświadczenia i opinii w formie pisemnej; porada kompleksowo - konsultacyjna dla osób z autyzmem dziecięcym jest realizowana tylko przez poradnie, które spełniają odpowiednie warunki lokalowe (pokój obserwacji);</p>	<p>1. Personel: zespół przeszkolony w zakresie diagnostyki i terapii autyzmu:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii; 3) lekarz specjalista w dziedzinie pediatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie pediatrii; 4) psycholog; 5) osoba, która ukończyła studia wyższe na kierunku pedagogika specjalna, zwana dalej „pedagogiem specjalnym”; 6) osoba, która:</p> <p>a) ukończyła studia wyższe na kierunku lub w specjalności logopedia obejmujące w programie nauczania co najmniej 800 godzin kształcenia w zakresie logopedii lub b) ukończyła studia wyższe i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła studia podyplomowe z logopedii obejmujące co najmniej 600 godzin kształcenia w zakresie logopedii, lub c) ukończyła studia wyższe i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła przed dniem wejścia w życie rozporządzenia studia podyplomowe z logopedii - zwana dalej „logopeda”.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

<p>7) Sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody, realizowana w formie:</p> <p>a) interwencji kryzysowej (pomocy psychospołecznej) - do 6 sesji w okresie do 2 tygodni,</p> <p>b) psychoterapii krótkoterminowej - do 25 sesji w okresie pół roku,</p> <p>c) psychoterapii długoterminowej - do 75 sesji w okresie roku,</p> <p>d) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku, jako bezpośrednia forma współpracy ze świadczeniobiorcą polegająca na wspieraniu i utrzymywaniu mocnych cech świadczeniobiorcy, bez ingerencji w jego zaburzone procesy;</p>	<p>1. Personel: osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>8) Sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie nasilających się problemów i trudności oznaczających dysfunkcjonalność rodziny powodującą ryzyko wystąpienia zaburzeń psychicznych i somatycznych u członka rodziny, prowadzona według określonej metody, w formie od 6 do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty; 2) psycholog lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>9) Sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana w grupach świadczeniobiorców, stanowiąca element ustalonego planu leczenia; sesja psychoterapii grupowej, prowadzona według określonej metody, realizowana z grupą 6 - 12 osób, w formie:</p> <p>a) psychoterapii krótkoterminowej - do 50 sesji w okresie pół roku,</p> <p>b) psychoterapii długoterminowej - do 110 sesji w okresie roku,</p> <p>c) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) osoba prowadząca psychoterapię; 2) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

	<p>10) Sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie od 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może obejmować do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub psycholog kliniczny, lub osoba prowadząca psychoterapię; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>11) Wizyta, porada domowa lub środowiskowa - wizyta, porada diagnostyczna, terapeutyczna lub psychologiczna udzielana w miejscu pobytu świadczeniobiorcy;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog w zespole z pielęgniarką.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania wizyty lub porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>12) Program terapeutyczno - rehabilitacyjny dla osób z autyzmem dziecięcym - zespół świadczeń udzielanych świadczeniobiorcom z rozpoznaniem autyzmu dziecięcego lub innych całościowych zaburzeń rozwoju (F84) i ich rodzinom w celu redukcji objawów psychopatologicznych, poprawy w funkcjonowaniu emocjonalnym, społecznym i poznawczym, poprawy w porozumiewaniu się werbalnym i niewerbalnym, usamodzielnienia i przygotowania do życia w</p>	<p>1. Personel: zespół w składzie: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii; 2) psycholog kliniczny lub psycholog; 3) pedagog specjalny; 4) logopeda; 5) osoba, która: a) rozpoczęła po dniu 31 grudnia 1997 r. studia wyższe na kierunku fizjoterapia zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w przepisach odrębnych i uzyskała tytuł licencjata lub magistra</p>	

	<p>wieku dorosłym; programem mogą być objęte również osoby powyżej 18 roku życia z tym rozpoznaniem; program jest realizowany przez zespół specjalistów i obejmuje:</p> <p>a) wizyty terapeutyczne, polegające na indywidualnej terapii psychologicznej, b) terapię i poradnictwo psychologiczne dla rodzin, c) terapię zaburzeń mowy oraz porozumiewania się, d) psychoedukację rodziców, e) grupowe zajęcia terapeutyczne (grupy 5-10 świadczeniobiorców, minimum 2 osoby personelu) - łącznie dla jednego świadczeniobiorcy do 360 godzin leczenia w ciągu roku; program może być realizowany w poradniach zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży jako świadczenie dodatkowe, wyraźnie wyodrębnione od innych świadczeń udzielanych w poradni oraz jako świadczenie podstawowe w poradniach dla osób z autyzmem dziecięcym.</p>	<p>na tym kierunku, lub</p> <p>b) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1998 r. studia wyższe na kierunku rehabilitacja ruchowa i uzyskała tytuł magistra na tym kierunku, lub</p> <p>c) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1998 r. studia wyższe w Akademii Wychowania Fizycznego i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła specjalizację I lub II stopnia w dziedzinie rehabilitacji ruchowej, lub</p> <p>d) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1980 r. studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskała tytuł magistra na tym kierunku oraz ukończyła w ramach studiów dwuletnią specjalizację z zakresu gimnastyki leczniczej lub rehabilitacji ruchowej potwierdzoną legitymacją instruktora rehabilitacji ruchowej lub gimnastyki leczniczej, lub</p> <p>e) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1980 r. studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskała tytuł magistra na tym kierunku oraz ukończyła 3 - miesięczny kurs specjalizacyjny z rehabilitacji, lub</p> <p>f) ukończyła szkołę policealną publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskała tytuł zawodowy technik fizjoterapii - zwana dalej „fizjoterapeuta”;</p> <p>6) osoba, która ukończyła policealną szkołę średnią i uzyskała dyplom terapeuty zajęciowego albo ukończyła szkołę wyższą lub wyższą szkołę zawodową na kierunku lub w specjalności terapia zajęciowa, realizująca w programie nauczania co najmniej cele, treści kształcenia oraz liczbę godzin, objęte podstawą programową kształcenia w zawodzie terapeuta zajęciowy, i uzyskała tytuł licencjata, lub osoba z innym wykształceniem, która uzyskała pozytywną opinię kierownika ośrodka prowadzącego terapię zajęciową dla chorych psychicznie, po co najmniej rocznej praktyce w zakresie terapii zajęciowej w tym ośrodku, zwana dalej „osoba prowadząca terapię zajęciową”.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania programu wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
5	<p>Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dzieci i młodzieży - porady, wizyty domowe lub środowiskowe, sesje psychoterapii:</p>	<p>Wymagania dotyczące czasu pracy personelu:</p> <p>1) lekarz udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 3/4 czasu pracy poradni tygodniowo;</p> <p>2) psycholog udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 1/3 czasu pracy poradni tygodniowo.</p>	<p>Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe (F20-F29); Zaburzenia nastroju (afektywne) (F30-F39); Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną (F40-F48); Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami</p>

			<p>fizycznymi (F50-F59); Upośledzenie umysłowe (F70-F79); Zaburzenia rozwoju psychicznego (psychologicznego) (F80-F89); Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym (F90-F98); Nieokreślone zaburzenia psychiczne (F99); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03) (tylko dla porady lekarskiej diagnostycznej - w przypadku gdy nie jest możliwe określenie leczonej jednostki chorobowej).</p>
	<p>1) Porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy i obejmuje:</p> <p>a) zebranie wywiadu, b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, c) skierowanie na niezbędne badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarские, g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej - równoważnik nie mniej niż 1/4 etatu; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>2) Porada lekarska terapeutyczna - kolejna porada kontynuująca leczenie według planu terapeutycznego, obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, b) ocenę postępów leczenia, c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, d) czynności pielęgniarские;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 30 minut.</p>	

<p>3) Porada lekarska kontrolna - porada obejmująca:</p> <p>a) ogólną ocenę przebiegu leczenia,</p> <p>b) ocenę stanu somatycznego, w szczególności przy objawach polekowych,</p> <p>c) wydanie niezbędnych zaleceń odnośnie kontynuacji leczenia;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) Porada psychologiczna diagnostyczna - porada udzielana z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, mająca na celu:</p> <p>a) wykonanie pogłębionej diagnostyki osobowości,</p> <p>b) ocenę procesów poznawczych,</p> <p>c) ocenę innych dyspozycji psychicznych,</p> <p>d) wykonanie niezbędnych konsultacji specjalistycznych,</p> <p>e) ustalenie diagnozy psychologicznej i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologii klinicznej, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy klinicznej.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>5) Porada psychologiczna - porada stanowiąca element wdrożonego planu leczenia, obejmująca:</p> <p>a) pomoc psychologiczną,</p> <p>b) niezbędne dodatkowe i kontrolne badania psychologiczne;</p>	<p>1. Personel: psycholog.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>6) Sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody, realizowana w formie:</p> <p>a) interwencji kryzysowej (pomocy psychospołecznej) - do 6 sesji w okresie do 2 tygodni,</p> <p>b) psychoterapii krótkoterminowej - do 25 sesji w okresie pół roku,</p> <p>c) psychoterapii długoterminowej - do 75 sesji w okresie roku,</p> <p>d) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15</p>	<p>1. Personel: osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

	<p>sesji w okresie pół roku, jako bezpośrednia forma współpracy ze świadczeniobiorcą polegająca na wspieraniu i utrzymywaniu mocnych cech świadczeniobiorcy, bez ingerencji w jego zaburzone procesy;</p>		
	<p>7) Sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie nasilających się problemów i trudności oznaczających dysfunkcjonalność rodziny powodująca ryzyko wystąpienia zaburzeń psychicznych i somatycznych u członka rodziny, prowadzona według określonej metody, w formie od 6 do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty; 2) psycholog lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>8) Sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana w grupach świadczeniobiorców, stanowiąca element ustalonego planu leczenia; sesja psychoterapii grupowej, prowadzona według określonej metody, realizowana z grupą 6 - 12 osób, w formie: a) psychoterapii krótkoterminowej - do 50 sesji w okresie pół roku, b) psychoterapii długoterminowej - do 110 sesji w okresie roku, c) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) osoba prowadząca psychoterapię; 2) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>9) Sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie od 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może obejmować do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub psycholog kliniczny, lub osoba prowadząca psychoterapię; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu</p>	

		<p>psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>10) Wizyta, porada domowa lub środowiskowa - wizyta, porada diagnostyczna, terapeutyczna lub psychologiczna udzielana w miejscu pobytu świadczeniobiorcy;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog w zespole z pielęgniarką.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania wizyty lub porady wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
6	<p>Leczenie nerwic - porady lub sesje psychoterapii.</p>	<p>Wymagania dotyczące czasu pracy personelu:</p> <p>1) lekarz udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 3/4 czasu pracy poradni tygodniowo;</p> <p>2) psycholog udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 1/3 czasu pracy poradni tygodniowo.</p>	<p>Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią postacią somatyczną (F40-F48);</p> <p>Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F50-F59);</p> <p>Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych (F60-F69);</p> <p>Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03) (tylko dla porady lekarskiej diagnostycznej - w przypadku gdy nie jest możliwe określenie leczonej jednostki chorobowej).</p>
	<p>1) porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, obejmująca:</p> <p>a) zebranie wywiadu,</p> <p>b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>c) skierowanie na niezbędne</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	

	<p>badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarskie, g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>		
	<p>2) porada lekarska terapeutyczna - kolejna porada kontynuująca leczenie według planu terapeutycznego, obejmująca: a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, b) ocenę postępów leczenia, c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, d) czynności pielęgniarskie;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
	<p>3) porada lekarska kontrolna - porada obejmująca: a) ogólną ocenę przebiegu leczenia, b) ocenę stanu somatycznego, w szczególności przy objawach polekowych, c) wydanie niezbędnych zaleceń odnośnie kontynuacji leczenia;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
	<p>4) porada psychologiczna diagnostyczna - porada udzielana z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, mająca na celu: a) wykonanie pogłębionej diagnostyki osobowości, b) ocenę procesów poznawczych, c) ocenę innych dyspozycji psychicznych, d) wykonanie niezbędnych konsultacji specjalistycznych, e) ustalenie diagnozy psychologicznej i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
	<p>5) porada psychologiczna - porada stanowiąca element wdrożonego planu leczenia, obejmująca: a) pomoc psychologiczną, b) niezbędne dodatkowe i kontrolne badania psychologiczne;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	

<p>6) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody, realizowana w formie:</p> <p>a) interwencji kryzysowej (pomocy psychospołecznej) - do 6 sesji w okresie do 2 tygodni,</p> <p>b) psychoterapii krótkoterminowej - do 25 sesji w okresie pół roku,</p> <p>c) psychoterapii długoterminowej - do 75 sesji w okresie roku,</p> <p>d) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku, jako bezpośrednia forma współpracy ze świadczeniobiorcą polegająca na wspieraniu i utrzymywaniu mocnych cech świadczeniobiorcy, bez ingerencji w jego zaburzone procesy;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) osoba prowadząca psychoterapię;</p> <p>2) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>7) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie nasilających się problemów i trudności oznaczających dysfunkcjonalność rodziny powodująca ryzyko wystąpienia zaburzeń psychicznych i somatycznych u członka rodziny, prowadzona według określonej metody, w formie od 6 do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty;</p> <p>2) psycholog lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>8) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana w grupach świadczeniobiorców, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody, realizowana z grupą 6 - 12 osób, w formie:</p> <p>a) psychoterapii krótkoterminowej - do 50 sesji w okresie pół roku,</p> <p>b) psychoterapii długoterminowej - do 110 sesji w okresie roku,</p> <p>c) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub</p>	<p>1. Personel:</p> <p>dwie osoby prowadzące psychoterapię lub osoba prowadząca psychoterapię i osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

	długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku;		
	9) sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie od 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może obejmować do 12 sesji w okresie pół roku;	1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.	
7	Świadczenia seksuologiczne i patologii współżycia - porady lub sesje psychoterapii.	Wymagania dotyczące czasu pracy personelu: 1) lekarz udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 3/4 czasu pracy poradni tygodniowo; 2) psycholog udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 1/3 czasu pracy poradni tygodniowo.	Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną (F40-F48); Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F50-F59); Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych (F60-F69).
	1) porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, obejmująca: a) zebranie wywiadu, b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, c) skierowanie na niezbędne badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarstwa, g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;	1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie seksuologii. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.	
	2) porada lekarska terapeutyczna - kolejna porada kontynuująca leczenie według planu terapeutycznego, obejmująca: a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, b) ocenę postępów leczenia, c) niezbędne kontrolne	1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie seksuologii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie seksuologii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie seksuologii. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 30 minut.	

	<p>badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, d) czynności pielęgniarskie;</p>		
	<p>3) porada lekarska kontrolna - porada obejmująca: a) ogólną ocenę przebiegu leczenia, b) ocenę stanu somatycznego, np. przy objawach polekowych, c) wydanie niezbędnych zaleceń odnośnie kontynuacji leczenia;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie seksuologii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie seksuologii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie seksuologii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
	<p>4) porada psychologiczna diagnostyczna - porada udzielana z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, mająca na celu: a) wykonanie pogłębionej diagnostyki osobowości, b) ocenę procesów poznawczych, c) ocenę innych dyspozycji psychicznych, d) wykonanie niezbędnych konsultacji specjalistycznych, e) ustalenie diagnozy psychologicznej i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy klinicznej.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
	<p>5) porada psychologiczna - porada stanowiąca element wdrożonego planu leczenia, obejmująca: a) pomoc psychologiczną, b) niezbędne dodatkowe i kontrolne badania psychologiczne;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej rocznym doświadczeniem w pracy klinicznej.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
	<p>6) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody, realizowana w formie: a) interwencji kryzysowej (pomocy psychospołecznej) - do 6 sesji w okresie do 2 tygodni, b) psychoterapii krótkoterminowej - do 25 sesji w okresie pół roku, c) psychoterapii długoterminowej - do 75 sesji w okresie roku,</p>	<p>1. Personel: osoba prowadząca psychoterapię.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

	<p>d) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku, jako bezpośrednia forma współpracy ze świadczeniobiorcą polegająca na wspieraniu i utrzymywaniu mocnych cech świadczeniobiorcy, bez ingerencji w jego zaburzone procesy;</p>		
	<p>7) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną stanowiąca element ustalonego planu leczenia nastawiona na przepracowanie nasilających się problemów i trudności oznaczających dysfunkcjonalność rodziny powodującą ryzyko wystąpienia zaburzeń psychicznych i somatycznych u członka rodziny, prowadzona według określonej metody, w formie od 6 do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) osoba prowadząca psychoterapię; 2) psycholog lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>8) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana w grupach świadczeniobiorców, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody, realizowana z grupą od 6 do 12 osób, w formie: a) psychoterapii krótkoterminowej - do 50 sesji w okresie pół roku, b) psychoterapii długoterminowej - do 110 sesji w okresie roku, c) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: dwie osoby prowadzące psychoterapię lub osoba prowadząca psychoterapię i osoba ubiegająca się o uzyskanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>9) sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie od 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może obejmować do 12 sesji w okresie pół roku.</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie seksuologii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie seksuologii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie seksuologii, lub psycholog, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o uzyskanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

8	<p>Program terapii zaburzeń preferencji seksualnych - program leczenia zaburzeń preferencji seksualnych obejmujący poradnictwo i terapię osób, o których mowa w art. 95a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), realizowany poprzez:</p> <p>1) wydawanie świadczeniobiorcy dawek leków stosowanych w celu obniżenia poziomu testosteronu oraz pomocniczo w terapii zaburzeń preferencji seksualnych;</p> <p>2) okresowe badanie stanu somatycznego i psychicznego;</p> <p>3) psychoterapię indywidualną (w wymiarze co najmniej 60 minut, od 1 sesji raz w tygodniu, przez 1 sesję co 2 tygodnie, do 1 sesji w miesiącu - minimum 12 sesji w okresie roku);</p> <p>4) psychoterapię grupową (realizowaną z grupą od 5 do 7 świadczeniobiorców, w wymiarze co najmniej 180 minut, od 5 sesji w tygodniu, przez 1 sesję w tygodniu, do 1 sesji w miesiącu - bez ograniczeń liczby sesji w ciągu roku); sesję prowadzi minimum 2 osoby personelu;</p> <p>5) konsultacje specjalistyczne w zakresie seksuologii;</p> <p>6) diagnostykę laboratoryjną obejmującą co najmniej: morfologię, OB, glukozę, wapń, fosfor, FSH, LH, PRL, testosteron, próby wątrobowe, gęstość mineralną kości, ERG;</p> <p>7) kontrolę laboratoryjną: próby wątrobowe - co 3 miesiące; morfologia, glukoza, wapń, fosfor, poziomy hormonów - nie rzadziej niż 1 raz na 6 miesięcy; ocena gęstości mineralnej kości - nie rzadziej niż co 12 miesięcy (w przypadku ryzyka osteoporozy).</p> <p>W ramach programu podejmowane są działania konsultacyjno-edukacyjne dla rodzin osób z zaburzeniami preferencji seksualnych.</p>	<p>Personel: zespół w składzie:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie seksuologii lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii;</p> <p>2) psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy klinicznej;</p> <p>3) osoba prowadząca psychoterapię;</p> <p>4) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty;</p> <p>5) pielęgniarki;</p> <p>6) pracownik socjalny.</p>	<p>Zaburzenia preferencji seksualnych (F65).</p>
9	<p>Świadczenia psychologiczne - porady lub sesje psychoterapii;</p>	<p>Wymagania dotyczące czasu pracy personelu: psycholog udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 3/4 czasu</p>	<p>Zaburzenia nerwicowe, związane ze</p>

		pracy poradni tygodniowo.	stresem i pod postacią somatyczną (F40-F48); Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (F50-F59); Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych (F60-F69); Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym (F90-F98).
	1) porada psychologiczna diagnostyczna - porada udzielana z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, mająca na celu: a) wykonanie pogłębionej diagnostyki osobowości, b) ocenę procesów poznawczych, c) ocenę innych dyspozycji psychicznych, d) wykonanie niezbędnych konsultacji specjalistycznych, e) ustalenie diagnozy psychologicznej i planu terapeutycznego;	1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy klinicznej. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.	
	2) porada psychologiczna - porada stanowiąca element wdrożonego planu leczenia, obejmująca: a) pomoc psychologiczną, b) niezbędne dodatkowe i kontrolne badania psychologiczne;	1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej rocznym doświadczeniem w pracy klinicznej. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.	
	3) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody, realizowana w formie: a) interwencji kryzysowej (pomocy psychospołecznej) -	1. Personel: osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.	

<p>do 6 sesji w okresie do 2 tygodni, b) psychoterapii krótkoterminowej - do 25 sesji w okresie pół roku, c) psychoterapii długoterminowej - do 75 sesji w okresie roku, d) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku, jako bezpośrednia forma współpracy ze świadczeniobiorcą polegająca na wspieraniu i utrzymywaniu mocnych cech świadczeniobiorcy, bez ingerencji w jego zaburzone procesy;</p>		
<p>4) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną stanowiąca element ustalonego planu leczenia nastawiona na przepracowanie nasilających się problemów i trudności oznaczających dysfunkcjonalność rodziny powodującą ryzyko wystąpienia zaburzeń psychicznych i somatycznych u członka rodziny, prowadzona według określonej metody, w formie od 6 do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty; 2) psycholog lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>5) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana w grupach świadczeniobiorców, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody, realizowana z grupą 6 - 12 osób, w formie: a) psychoterapii krótkoterminowej - do 50 sesji w okresie pół roku, b) psychoterapii długoterminowej - do 110 sesji w okresie roku, c) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) osoba prowadząca psychoterapię; 2) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut;</p>	
<p>6) sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny lub osoba prowadząca psychoterapię, lub psycholog, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: 1) czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

	obejmować do 12 sesji w okresie pół roku.		
10	Świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju:	Wymagania dotyczące czasu pracy personelu: 1) lekarz udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 1/3 czasu pracy poradni tygodniowo; 2) psycholog udziela świadczeń w wymiarze nie mniejszym niż 3/4 czasu pracy poradni tygodniowo.	Całościowe zaburzenia rozwojowe (F84); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03) (tylko dla porady lekarskiej diagnostycznej - w przypadku gdy nie jest możliwe określenie leczonej jednostki chorobowej).
	1) porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, obejmująca: a) zebranie wywiadu, b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, c) skierowanie na niezbędne badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarstwa, g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego.	1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii - zatrudniony w równoważniku nie mniej niż 1/4 etatu przeliczeniowego; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 60 minut.	
	2) porada kompleksowo - konsultacyjna dla osób z autyzmem dziecięcym: wstępne i kontrolne, specjalistyczne świadczenie dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju (F84), nieobjętych opieką w programie terapeutyczno-rehabilitacyjnym dla osób z autyzmem dziecięcym; porada mogą być objęte również osoby powyżej 18 roku życia z tym rozpoznaniem; świadczenie jest udzielane przez przynajmniej dwie osoby z zespołu specjalistów i obejmuje czynności takie jak: a) zebranie wywiadu, b) badanie stanu psychicznego i somatycznego, c) badanie psychologiczne (w razie potrzeby z zastosowaniem specjalistycznych testów), d) instruktaż i psychoedukację dla rodzin, e) konsultacje dla osób	1. Personel: zespół przeszkolony w zakresie diagnostyki i terapii autyzmu: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii; 3) lekarz specjalista w dziedzinie pediatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie pediatrii; 4) psycholog lub psycholog kliniczny; 5) pedagog specjalny; 6) logopeda. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 60 minut.	

	<p>sprawujących opiekę nad dziećmi w placówkach, prowadzące do ustalenia rozpoznania, diagnozy funkcjonalnej, zaleceń w formie indywidualnego programu terapeutyczno-rehabilitacyjnego i wydania zaświadczenia i opinii w formie pisemnej; porada kompleksowo - konsultacyjna dla osób z autyzmem dziecięcym jest realizowana tylko przez poradnie, które spełniają odpowiednie warunki lokalowe (pokój obserwacji);</p>		
	<p>3) program terapeutyczno - rehabilitacyjny dla osób z autyzmem dziecięcym - zespół świadczeń udzielanych świadczeniobiorcom z rozpoznaniem autyzmu dziecięcego lub innych całościowych zaburzeń rozwoju (F84) i ich rodzinom w celu redukcji objawów psychopatologicznych, poprawy w funkcjonowaniu emocjonalnym, społecznym i poznawczym, poprawy w porozumiewaniu się werbalnym i niewerbalnym, usamodzielnienia i przygotowania do życia w wieku dorosłym; programem mogą być objęte również osoby powyżej 18 roku życia z tym rozpoznaniem; program jest realizowany przez zespół specjalistów i obejmuje:</p> <p>a) wizyty terapeutyczne, polegające na indywidualnej terapii psychologicznej, b) terapię i poradnictwo psychologiczne dla rodzin, c) terapię zaburzeń mowy oraz porozumiewania się, d) psychoedukację rodziców, e) grupowe zajęcia terapeutyczne (grupy 5-10 świadczeniobiorców, minimum 2 osoby personelu - łącznie dla jednego świadczeniobiorcy do 360 godzin leczenia w ciągu roku; program może być realizowany w poradniach zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży jako świadczenie dodatkowe, wyraźnie wyodrębnione od innych świadczeń udzielanych w poradni oraz jako świadczenie podstawowe w poradniach dla osób z autyzmem dziecięcym.</p>	<p>1. Personel: zespół w składzie: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii; 2) psycholog kliniczny lub psycholog; 3) pedagog specjalny; 4) oraz odpowiednio do potrzeb: logopeda, fizjoterapeuta, osoba prowadząca terapię zajęciową.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania programu wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
11	<p>Leczenie środowiskowe (domowe) - porady, wizyty domowe lub środowiskowe, sesje psychoterapii, udzielane w środowisku zamieszkania, ujęte w</p>		<p>Organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi (F00-</p>

	<p>kompleksowy program terapeutyczny; realizowane przez zespół leczenia środowiskowego lub domowego w ramach kompleksowej opieki nad świadczeniobiorcą i jego rodziną:</p>		<p>F09); Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe (F20-F29); Zaburzenia nastroju (afektywne) (F30-F39); Całościowe zaburzenia rozwojowe (F84); Inne zaburzenia psychiczne (F00-F99) wymagające opieki środowiskowej z powodu znacznego stopnia zaburzenia funkcjonowania społecznego.</p>
	<p>1) porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy i obejmuje:</p> <p>a) zebranie wywiadu, b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, c) skierowanie na niezbędne badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarskie, g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży - równoważnik nie mniej niż 1/4 etatu przeliczeniowego;</p> <p>2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
	<p>2) porada lekarska terapeutyczna - kolejna porada kontynuująca leczenie według planu terapeutycznego, obejmująca ocenę:</p> <p>a) stanu psychicznego i somatycznego, b) postępów leczenia, c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, d) czynności pielęgniarskie;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
	<p>3) porada lekarska kontrolna - porada obejmująca:</p> <p>a) ogólną ocenę przebiegu leczenia, b) ocenę stanu somatycznego, np. przy objawach polekowych, c) wydanie niezbędnych zaleceń odnośnie</p>	<p>1. Personel:</p> <p>lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w</p>	

	kontynuacji leczenia;	dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 15 minut.	
	4) porada psychologiczna diagnostyczna - porada udzielana z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, mająca na celu: a) wykonanie pogłębionej diagnostyki osobowości, b) ocenę procesów poznawczych, c) ocenę innych dyspozycji psychicznych, d) wykonanie niezbędnych konsultacji specjalistycznych, e) ustalenie diagnozy psychologicznej i planu terapeutycznego;	1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy klinicznej. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.	
	5) porada psychologiczna - porada stanowiąca element wdrożonego planu leczenia, obejmująca: a) pomoc psychologiczną, b) niezbędne dodatkowe i kontrolne badania psychologiczne;	1. Personel: psycholog. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.	
	6) wizyta, porada domowa lub środowiskowa - wizyta, porada diagnostyczna, terapeutyczna lub psychologiczna udzielana w miejscu pobytu świadczeniobiorcy, kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także rodzin lub opiekunów i obejmująca: a) ocenę postępu leczenia, b) realizację i koordynację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia;	1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub pielęgniarka, lub osoba, która posiada wykształcenie średnie i ukończyła szkolenie z zakresu terapii środowiskowej określone w zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw zdrowia ramowym programie szkolenia z zakresu terapii środowiskowej - zwana dalej „terapeuta środowiskowym” - samodzielnie lub w zespole z innym pracownikiem albo 2) zespół przeszkolony w zakresie diagnostyki i terapii osób z autyzmem: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, psycholog kliniczny, pedagog specjalny, logopeda. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania wizyty lub porady wynosi co najmniej 60 minut w przypadku wizyty lub porady miejscowej, a w przypadku wizyty lub porady zamiejscowej - co najmniej 90 minut.	
	7) wizyta osoby prowadzącej terapię środowiskową - wizyta, udzielana przez osobę prowadzącą terapię środowiskową, dotycząca	1. Personel: terapeuta środowiskowy. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania wizyty wynosi co najmniej 45 minut.	

<p>także rodzin lub opiekunów i obejmująca:</p> <p>a) ocenę postępu leczenia, b) realizację i koordynację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia, c) niezbędne kierowanie do lekarza lub psychologa lekarza, w razie potrzeby, d) działania informacyjno - motywacyjne na wstępnym etapie kontaktu świadczeniobiorcy z placówką, przed ustaleniem diagnozy i indywidualnego planu leczenia;</p>		
<p>8) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody, realizowana w formie:</p> <p>a) interwencji kryzysowej (pomocy psychospołecznej) - do 6 sesji w okresie do 2 tygodni, b) psychoterapii krótkoterminowej - do 25 sesji w okresie pół roku, c) psychoterapii długoterminowej - do 75 sesji w okresie roku, d) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku, jako bezpośrednia forma współpracy ze świadczeniobiorcą polegająca na wspieraniu i utrzymywaniu mocnych cech świadczeniobiorcy, bez ingerencji w jego zaburzone procesy;</p>	<p>1. Personel: osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>9) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną stanowiąca element ustalonego planu leczenia nastawiona na przepracowanie nasilających się problemów i trudności oznaczających dysfunkcjonalność rodziny powodująca ryzyko wystąpienia zaburzeń psychicznych i somatycznych u członka rodziny, prowadzona według określonej metody, w formie od 6 do 12 sesji w okresie pół roku;</p>	<p>1. Personel: 1) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty; 2) psycholog lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>10) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana w grupach świadczeniobiorców, stanowiąca element</p>	<p>1. Personel: 1) osoba prowadząca psychoterapię; 2) osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p>	

	ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody, realizowana z grupą od 6 do 12 osób, w formie: a) psychoterapii krótkoterminowej - do 50 sesji w okresie pół roku, b) psychoterapii długoterminowej - do 110 sesji w okresie roku, c) psychoterapii podtrzymującej (po zakończeniu psychoterapii krótko- lub długoterminowej) - do 15 sesji w okresie pół roku;	2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.	
	11) sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie od 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może obejmować do 12 sesji w okresie pół roku.	1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty. 2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.	
12	Leczenie środowiskowe (domowe) - porady, wizyty domowe lub środowiskowe, udzielane w środowisku zamieszkania, ujęte w kompleksowy program terapeutyczny; realizowane przez zespół leczenia środowiskowego lub domowego w ramach kompleksowej opieki nad świadczeniobiorcą i jego rodziną:		Organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi (F00-F09); Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe (F20-F29); Zaburzenia nastroju (afektywne) (F30-F39); Całościowe zaburzenia rozwojowe (F84); Inne zaburzenia psychiczne (F00-F99) wymagające opieki środowiskowej z powodu znacznego stopnia zaburzenia funkcjonowania społecznego.
	1) porada lekarska diagnostyczna - porada rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy i obejmuje: a) zebranie wywiadu, b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,	1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży - równoważnik nie mniej niż 1/4 etatu przeliczeniowego; 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada	

<p>c) skierowanie na niezbędne badanie psychologiczne, d) niezbędne badania diagnostyczne, e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne, f) czynności pielęgniarskie, g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>2) porada lekarska terapeutyczna - kolejna porada kontynuująca leczenie według planu terapeutycznego, obejmująca: a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego, b) ocenę postępów leczenia, c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, d) czynności pielęgniarskie;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) porada lekarska kontrolna - porada obejmująca: a) ogólną ocenę przebiegu leczenia, b) ocenę stanu somatycznego, np. przy objawach polekowych, c) wydanie niezbędnych zaleceń odnośnie kontynuacji leczenia;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) porada psychologiczna diagnostyczna - porada udzielana z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczno-terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, mająca na celu: a) wykonanie pogłębionej diagnostyki osobowości, b) ocenę procesów poznawczych, c) ocenę innych dyspozycji psychicznych, d) wykonanie niezbędnych konsultacji specjalistycznych, e) ustalenie diagnozy psychologicznej i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologii klinicznej, lub psycholog z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy klinicznej.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>5) porada psychologiczna - porada stanowiąca element wdrożonego planu leczenia, obejmująca: a) pomoc psychologiczną, b) niezbędne dodatkowe i kontrolne badania</p>	<p>1. Personel: psycholog.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania porady wynosi co najmniej 45 minut.</p>	

	<p>psychologiczne;</p> <p>6) wizyta, porada domowa lub środowiskowa - wizyta, porada diagnostyczna, terapeutyczna lub psychologiczna udzielana w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy, kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także rodzin lub opiekunów i obejmująca:</p> <p>a) ocenę postępu leczenia, b) realizację i koordynację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub pielęgniarka, lub terapeuta środowiskowy - samodzielnie lub w zespole z innym pracownikiem albo</p> <p>2) zespół przeszkolony w zakresie diagnostyki i terapii osób z autyzmem: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, psycholog kliniczny, pedagog specjalny, logopeda.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania wizyty lub porady wynosi co najmniej 60 minut w przypadku wizyty lub porady miejscowej, a w przypadku wizyty lub porady zamiejscowej - co najmniej 90 minut.</p>	
	<p>7) wizyta osoby prowadzącej terapię środowiskową - wizyta, udzielana przez osobę prowadzącą terapię środowiskową, dotycząca także rodzin lub opiekunów i obejmująca:</p> <p>a) ocenę postępu leczenia, b) realizację i koordynację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia, c) niezbędne kierowanie do lekarza lub psychologa lekarza, w razie potrzeby, d) działania informacyjno - motywacyjne na wstępnym etapie kontaktu świadczeniobiorcy z placówką, przed ustaleniem diagnozy i indywidualnego planu leczenia;</p>	<p>1. Personel: terapeuta środowiskowy.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania wizyty wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
	<p>8) sesja wsparcia psychospołecznego - oddziaływanie psychospołeczne na jedną osobę lub w grupie od 2 do 6 osób, kierowane do świadczeniobiorców, ich rodzin lub innych osób stanowiących oparcie społeczne świadczeniobiorcy; wsparcie psychospołeczne może obejmować do 12 sesji w okresie pół roku.</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, lub psycholog, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas udzielania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

**WYKAZ ŚWIADCZEŃ GWARANTOWANYCH REALIZOWANYCH W WARUNKACH
AMBULATORYJNYCH LECZENIA UZALEŻNIEŃ ORAZ WARUNKI REALIZACJI TYCH
ŚWIADCZEŃ**

Lp.	Nazwa świadczenia gwarantowanego	Warunki realizacji świadczenia gwarantowanego	Kody Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD10) odpowiadające świadczeniu gwarantowanemu
1	2	3	4
1	<p>Leczenie uzależnień: świadczenia udzielane przez porady, wizyty, sesje psychoterapii, programy, w tym możliwość wizyty instruktora terapii uzależnień oraz leczenia substytucyjnego:</p>		<p>Dla używających substancji psychoaktywnych:</p> <p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (F10-F19); Patologiczny hazard (F63.0); Inne zaburzenia nawyków i popędów (F 63.8); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p> <p>Dla członków rodzin i osób pozostających w bliskich relacjach (współuzależnionych):</p> <p>Obciążenia rodzinne nadużywaniem alkoholu (Z81.1); Obciążenia rodzinne nadużywaniem innych substancji psychoaktywnych (Z81.2); Inne zaburzenia lękowe (F41); Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43); Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F45); Inne zaburzenia nerwicowe (F48); Specyficzne zaburzenia osobowości (F60); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p>
	<p>1) porada lub wizyta diagnostyczna - porada lub wizyta rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczny -</p>	<p>1. Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie</p>	

<p>terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, dotycząca także osób współuzależnionych, obejmująca:</p> <p>a) zebranie wywiadu od świadczeniobiorcy i rodziny,</p> <p>b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>c) niezbędne badanie psychologiczne,</p> <p>d) niezbędne badania diagnostyczne,</p> <p>e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>f) czynności pielęgniarstwa,</p> <p>g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii;</p> <p>2) psycholog posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie psychologia kliniczna, zwany dalej „psychologiem klinicznym”, lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog posiadający co najmniej dwuletnie doświadczenie w pracy klinicznej, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba, która uczestniczy w udzielaniu świadczeń z zakresu psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia pod nadzorem specjalisty psychoterapii uzależnień oraz posiada status osoby uczestniczącej w programie szkoleniowym dla specjalisty psychoterapii uzależnień, potwierdzony zaświadczeniem wydanym odpowiednio przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych albo Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, zwana dalej „osobą ubiegającą się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień”.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>2) porada lub wizyta terapeutyczna - kolejna porada lub wizyta, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu i postępów leczenia,</p> <p>c) wsparcie psychologiczne,</p> <p>d) działania edukacyjne,</p> <p>e) oddziaływania interwencyjne;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) porada lub wizyta lekarska - kolejna porada lub wizyta lekarza kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu i postępów leczenia,</p> <p>c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne,</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 15 minut.</p>	

<p>d) czynności pielęgniarские;</p>		
<p>4) wizyta instruktora terapii uzależnień - wizyta kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę postępów leczenia,</p> <p>b) realizację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia,</p> <p>c) ocena zasadności skierowania na konsultacje do specjalisty psychoterapii uzależnień, psychologa lub lekarza, w razie potrzeby,</p> <p>d) działania informacyjno - motywacyjne na wstępnym etapie kontaktu świadczeniobiorcy ze świadczeniodawcą, przed ustaleniem diagnozy i indywidualnego planu leczenia;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba, która uczestniczy w udzielaniu świadczeń z zakresu uzależnienia i współuzależnienia pod nadzorem specjalisty psychoterapii uzależnień, posiadająca status osoby uczestniczącej w programie szkoleniowym dla instruktora terapii uzależnień, potwierdzony zaświadczeniem wydanym odpowiednio przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych albo Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, zwana dalej „osobą ubiegającą się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień”.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>5) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:</p> <p>1) posiada dyplom lekarza lub magistra: psychologii, pielęgniarstwa, pedagogiki, resocjalizacji albo spełnia warunki określone w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. Nr 73, poz. 763, z późn. zm.),</p> <p>2) ukończyła podyplomowe szkolenie w zakresie oddziaływań psychoterapeutycznych mających zastosowanie w leczeniu zaburzeń zdrowia, prowadzone metodami o udowodnionej naukowo skuteczności, w szczególności metodą terapii psychodynamicznej, poznawczo-behawioralnej lub systemowej, w wymiarze co najmniej 1200 godzin albo przed 2007 r. ukończyła podyplomowe szkolenie w zakresie oddziaływań psychoterapeutycznych mających zastosowanie w leczeniu zaburzeń zdrowia w wymiarze czasu określonym w programie tego szkolenia,</p> <p>3) posiada zaświadczenie, zwane dalej „certyfikatem psychoterapeuty”, poświadczające odbycie szkolenia wymienionego w pkt 2, zakończonego</p>	

	<p>egzaminem przeprowadzonym przez komisję zewnętrzną wobec podmiotu kształcącego, w skład której nie wchodzi przedstawiciele podmiotu kształcącego, w szczególności powołana przez stowarzyszenia wydające certyfikaty psychoterapeuty,</p> <p>zwana dalej „osoba prowadząca psychoterapię”,</p> <p>lub osoba, o której mowa w pkt 1, posiadająca status osoby uczestniczącej co najmniej dwa lata w podyplomowym szkoleniu, o którym mowa w pkt 2, oraz posiadająca zaświadczenie wydane przez podmiot prowadzący kształcenie oraz pracująca pod nadzorem osoby posiadającej certyfikat psychoterapeuty, zwana dalej „osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty”.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut oraz do 50 godzin w okresie roku.</p>	
<p>6) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną (dotyczy osób współzależnych, niezależnie od liczby osób), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współzależnych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>7) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana z grupą od 6 do 12 osób (dotyczy także osób współzależnych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współzależnych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 120 minut w ciągu dnia oraz do 240 godzin w okresie roku.</p>	

	<p>8) sesja psychoedukacyjna - sesja realizowana w grupach do 25 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 160 godzin w okresie roku.</p>	
2	<p>Świadczenia antynikotynowe - udzielane przez porady, wizyty, sesje psychoterapii, w tym możliwość wizyty instruktora terapii uzależnień:</p>		<p>Dla używających substancji psychoaktywnych:</p> <p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane paleniem tytoniu (F17); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p> <p>Dla członków rodzin i osób pozostających w bliskich relacjach (współuzależnionych):</p> <p>Obciążenia rodzinne innymi zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania (Z81.3); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p>
	<p>1) porada lub wizyta diagnostyczna - porada lub wizyta rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczny - terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) zebranie wywiadu od świadczeniobiorcy i rodziny,</p> <p>b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>c) niezbędne badanie psychologiczne,</p> <p>d) niezbędne badania diagnostyczne,</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii;</p> <p>2) psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog posiadający co najmniej dwuletnie doświadczenie w pracy klinicznej, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 45 minut.</p>	

<p>e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>f) czynności pielęgniarskie,</p> <p>g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>		
<p>2) porada lub wizyta terapeutyczna - kolejna porada lub wizyta, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu leczenia,</p> <p>c) wsparcie psychologiczne,</p> <p>d) działania edukacyjne,</p> <p>e) oddziaływania interwencyjne;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) porada lub wizyta lekarska - kolejna porada lub wizyta lekarza kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu i postępów leczenia,</p> <p>c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>d) czynności pielęgniarskie;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) wizyta instruktora terapii uzależnień - wizyta kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę postępu leczenia,</p> <p>b) realizację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia,</p> <p>c) niezbędne skierowania na konsultacje do specjalisty psychoterapii uzależnień, psychologa lub</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	

<p>lekarza, w razie potrzeby,</p> <p>d) działania informacyjno - motywacyjne na wstępnym etapie kontaktu świadczeniobiorcy z placówką, przed ustaleniem diagnozy i indywidualnego planu leczenia;</p>		
<p>5) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 50 godzin w okresie roku.</p>	
<p>6) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną (dotyczy osób współuzależnionych, niezależnie od liczby osób), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>7) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana z grupą od 6 do 12 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 120 minut w ciągu dnia oraz do 240 godzin w okresie roku.</p>	
<p>8) sesja psychoedukacyjna - sesja realizowana w grupach do 25 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu</p>	

	<p>świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych.</p>	<p>psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 160 godzin w okresie roku.</p>	
3	<p>Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia - udzielane przez porady, wizyty lub sesje psychoterapii, w tym możliwość wizyty instruktora terapii uzależnień:</p>		<p>Dla używających substancji psychoaktywnych:</p> <p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu (F10); Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem kilku substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu (F19); Patologiczny hazard (F63.0); Inne zaburzenia nawyków i popędów (F63.8); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p> <p>Dla członków rodzin i osób pozostających w bliskich relacjach (współuzależnionych):</p> <p>Obciążenia rodzinne nadużywaniem alkoholu (Z81.1); Inne zaburzenia lękowe (F41); Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43); Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F45); Inne zaburzenia nerwicowe (F48); Specyficzne zaburzenia osobowości (F60); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p>
	<p>1) porada lub wizyta diagnostyczna - porada lub wizyta rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczny - terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii;</p> <p>2) psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog</p>	

<p>a) zebranie wywiadu od świadczeniobiorcy i rodziny,</p> <p>b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>c) niezbędne badanie psychologiczne,</p> <p>d) niezbędne badania diagnostyczne,</p> <p>e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>f) czynności pielęgniarские,</p> <p>g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>posiadający co najmniej dwuletnie doświadczenie w pracy klinicznej, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>2) porada lub wizyta terapeutyczna - kolejna porada lub wizyta, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu leczenia,</p> <p>c) wsparcie psychologiczne,</p> <p>d) działania edukacyjne,</p> <p>e) oddziaływania interwencyjne;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny, lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) porada lub wizyta lekarska - kolejna porada lub wizyta lekarza kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu i postępów leczenia,</p> <p>c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>d) czynności pielęgniarские;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) wizyta instruktora terapii uzależnień - wizyta kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego,</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii</p>	

<p>dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę postępu leczenia,</p> <p>b) realizację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia,</p> <p>c) niezbędne skierowania na konsultacje do specjalisty psychoterapii uzależnień, psychologa lub lekarza, w razie potrzeby,</p> <p>d) działania informacyjno - motywacyjne na wstępnym etapie kontaktu świadczeniobiorcy z placówką przed ustaleniem diagnozy i indywidualnego planu leczenia;</p>	<p>uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>5) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczenioborcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 50 godzin w okresie roku.</p>	
<p>6) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną (dotyczy osób współuzależnionych, niezależnie od liczby osób), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
<p>7) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana z grupą od 6 do 12 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 120 minut w ciągu dnia oraz do 240 godzin w okresie</p>	

	emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;	roku.	
	<p>8) sesja psychoedukacyjna - sesja realizowana w grupach do 25 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych.</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 160 godzin w okresie roku.</p>	
4	<p>Świadczenia terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży - udzielane przez porady, wizyty, sesje psychoterapii, w tym możliwość wizyty instruktora terapii uzależnień:</p>		<p>Dla używających substancji psychoaktywnych:</p> <p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (F10-F19); Patologiczny hazard (F63.0); Inne zaburzenia nawyków i popędów (F 63.8); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p> <p>Dla członków rodzin i osób pozostających w bliskich relacjach (współuzależnionych):</p> <p>Obciążenia rodzinne nadużyciem alkoholu (Z81.1); Obciążenia rodzinne nadużyciem innych substancji psychoaktywnych (Z81.2); Inne zaburzenia lękowe (F41); Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43); Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F45); Inne zaburzenia nerwicowe (F48); Specyficzne zaburzenia osobowości (F60); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p>

<p>1) porada lub wizyta diagnostyczna - porada lub wizyta rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczny - terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) zebranie wywiadu od świadczeniobiorcy i rodziny,</p> <p>b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>c) niezbędne badanie psychologiczne,</p> <p>d) niezbędne badania diagnostyczne,</p> <p>e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>f) czynności pielęgniarstwa,</p> <p>g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii;</p> <p>2) psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog posiadający co najmniej dwuletnie doświadczenie w pracy klinicznej, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>2) porada lub wizyta terapeutyczna - kolejna porada lub wizyta, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu leczenia,</p> <p>c) wsparcie psychologiczne,</p> <p>d) działania edukacyjne,</p> <p>e) oddziaływania interwencyjne;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>psycholog kliniczny, lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) porada lub wizyta lekarska - kolejna porada lub wizyta lekarza kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu i postępów leczenia,</p>	<p>1. Personel:</p> <p>lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania</p>	

<p>c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>d) czynności pielęgniarские;</p>	<p>porady lub wizyty wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) wizyta instruktora terapii uzależnień - wizyta kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę postępu leczenia,</p> <p>b) realizację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia,</p> <p>c) niezbędne skierowania na konsultacje do specjalisty psychoterapii uzależnień, psychologa lub lekarza, w razie potrzeby,</p> <p>d) działania informacyjno - motywacyjne na wstępnym etapie kontaktu świadczeniobiorcy z placówką, przed ustaleniem diagnozy i indywidualnego planu leczenia;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>5) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut oraz do 50 godzin w okresie roku.</p>	
<p>6) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną (dotyczy osób współuzależnionych, niezależnie od liczby osób), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	

	<p>7) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana z grupą od 6 do 12 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 120 minut w ciągu dnia oraz do 240 godzin w okresie roku.</p>	
	<p>8) sesja psychoedukacyjna - sesja realizowana w grupach do 25 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych.</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 160 godzin w okresie roku.</p>	
5	<p>Świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol - udzielane przez porady, wizyty, sesje psychoterapii lub programy:</p>		<p>Dla używających substancji psychoaktywnych:</p> <p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (F11-F19); Patologiczny hazard (F63.0); Inne zaburzenia nawyków i popędów (F63.8); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p> <p>Dla członków rodzin (współuzależnionych):</p> <p>Obciążenie rodzinne nadużywaniem innych substancji psychoaktywnych (Z81.2); Inne zaburzenia lękowe (F41); Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43); Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F45); Inne zaburzenia</p>

		nerwicowe (F48); Specyficzne zaburzenia osobowości (F60); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03). Dla uczestników programu leczenia substytucyjnego: Zespół uzależnienia od opiatów (F11.2).
<p>1) porada lub wizyta diagnostyczna - porada lub wizyta rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczny - terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) zebranie wywiadu od świadczeniobiorcy i rodziny,</p> <p>b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>c) niezbędne badanie psychologiczne,</p> <p>d) niezbędne badania diagnostyczne,</p> <p>e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>f) czynności pielęgniarstwa,</p> <p>g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii;</p> <p>2) psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologii klinicznej, lub psycholog posiadający co najmniej dwuletnie doświadczenie w pracy klinicznej, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 45 minut.</p>	
<p>2) porada lub wizyta terapeutyczna - kolejna porada lub wizyta, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu leczenia,</p> <p>c) wsparcie psychologiczne,</p> <p>d) działania edukacyjne,</p> <p>e) oddziaływania interwencyjne;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>psycholog kliniczny, lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologii klinicznej, lub psycholog, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	

<p>3) porada lub wizyta lekarska - kolejna porada lub wizyta lekarza kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu i postępów leczenia,</p> <p>c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>d) czynności pielęgniarские;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) wizyta instruktora terapii uzależnień - wizyta kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę postępu leczenia,</p> <p>b) realizację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia,</p> <p>c) niezbędne skierowania na konsultacje do specjalisty psychoterapii uzależnień, psychologa lub lekarza, w razie potrzeby,</p> <p>d) działania informacyjno - motywacyjne na wstępnym etapie kontaktu świadczeniobiorcy z placówką, przed ustaleniem diagnozy i indywidualnego planu leczenia;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>5) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 50 godzin w okresie roku.</p>	

	<p>6) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną (dotyczy osób współuzależnionych, niezależnie od liczby osób), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>7) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana z grupą od 6 do 12 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 120 minut w ciągu dnia oraz do 240 godzin w okresie roku.</p>	
	<p>8) sesja psychoedukacyjna - sesja realizowana w grupach do 25 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujące leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 160 godzin w okresie roku.</p>	
	<p>9) program leczenia substytucyjnego - program leczenia uzależnienia, realizowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124).</p>	<p>Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii;</p> <p>2) specjalista psychoterapii uzależnień*;</p> <p>3) pielęgniarka - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 50 uczestników programu.</p>	
6	<p>Świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol - udzielane przez porady, wizyty, sesje psychoterapii:</p>		<p>Dla używających substancji psychoaktywnych:</p> <p>Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji</p>

			<p>psychoaktywnych (F11-F19); Patologiczny hazard (F63.0); Inne zaburzenia nawyków i popędów (F63.8); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p> <p>Dla członków rodzin (współuzależnionych):</p> <p>Obciążenie rodzinne nadużywaniem innych substancji psychoaktywnych (Z81.2); Inne zaburzenia lękowe (F41); Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43); Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną (F45); Inne zaburzenia nerwicowe (F48); Specyficzne zaburzenia osobowości (F60); Obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne (Z03).</p>
	<p>1) porada lub wizyta diagnostyczna - porada lub wizyta rozpoczynająca lub weryfikująca proces diagnostyczny - terapeutyczny, który może wymagać od 1 do 3 porad diagnostycznych u jednego świadczeniobiorcy, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) zebranie wywiadu od świadczeniobiorcy i rodziny,</p> <p>b) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>c) niezbędne badanie psychologiczne,</p> <p>d) niezbędne badania diagnostyczne,</p> <p>e) niezbędne konsultacje specjalistyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>f) czynności pielęgniarstwa,</p> <p>g) ustalenie rozpoznania i planu terapeutycznego;</p>	<p>1. Personel:</p> <p>1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii;</p> <p>2) psycholog kliniczny lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog posiadający co najmniej dwuletnie doświadczenie w pracy klinicznej, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 45 minut.</p>	

<p>2) porada lub wizyta terapeutyczna - kolejna porada lub wizyta, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu leczenia,</p> <p>c) wsparcie psychologiczne,</p> <p>d) działania edukacyjne,</p> <p>e) oddziaływania interwencyjne;</p>	<p>1. Personel: psycholog kliniczny, lub psycholog w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna, lub psycholog, lub specjalista psychoterapii uzależnień*, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	
<p>3) porada lub wizyta lekarska - kolejna porada lub wizyta lekarza kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę stanu psychicznego i somatycznego,</p> <p>b) ocenę przebiegu i postępów leczenia,</p> <p>c) niezbędne kontrolne badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne,</p> <p>d) czynności pielęgniarstwa;</p>	<p>1. Personel: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 15 minut.</p>	
<p>4) wizyta instruktora terapii uzależnień - wizyta kontynuująca leczenie według ustalonego planu terapeutycznego, dotycząca także osób współuzależnionych i obejmująca:</p> <p>a) ocenę postępu leczenia,</p> <p>b) realizację zadań zaplanowanych w indywidualnym planie leczenia,</p> <p>c) niezbędne skierowania na konsultacje do specjalisty psychoterapii uzależnień, psychologa lub lekarza, w razie potrzeby,</p> <p>d) działania informacyjno - motywacyjne na wstępnym etapie kontaktu świadczeniobiorcy z placówką, przed ustaleniem diagnozy i indywidualnego planu leczenia;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania porady lub wizyty wynosi co najmniej 30 minut.</p>	

	<p>5) sesja psychoterapii indywidualnej - sesja z jednym świadczeniobiorcą, stanowiąca element ustalonego planu leczenia, nastawiona na przepracowanie podstawowych problemów i trudności świadczeniobiorcy, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 50 godzin w okresie roku.</p>	
	<p>6) sesja psychoterapii rodzinnej - sesja z rodziną (dotyczy osób współuzależnionych, niezależnie od liczby osób), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut.</p>	
	<p>7) sesja psychoterapii grupowej - sesja realizowana jest z grupą 6 - 12 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych;</p>	<p>1. Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty .</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 120 minut w ciągu dnia oraz do 240 godzin w okresie roku.</p>	
	<p>8) sesja psychoedukacyjna - sesja realizowana w grupach do 25 osób (dotyczy także osób współuzależnionych), stanowiąca element ustalonego planu leczenia, prowadzona według określonej metody; możliwe jest udzielanie świadczenia w programach pogłębionych, obejmujących leczenie zaburzeń emocjonalnych, u osób uzależnionych lub współuzależnionych.</p>	<p>Personel: specjalista psychoterapii uzależnień* lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień**, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień lub osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.</p> <p>2. Pozostałe warunki: czas trwania sesji wynosi co najmniej 60 minut w ciągu dnia oraz do 160 godzin w okresie roku.</p>	
7	<p>Program leczenia substytucyjnego: program leczenia uzależnienia, realizowany zgodnie z przepisami</p>	<p>Personel: 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie</p>	<p>Zespół uzależnienia od opiatów (F11.2).</p>

	ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.	psychiatrii; 2) specjalista psychoterapii uzależnień*; 3) pielęgniarka - równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 50 uczestników programu.	
--	---	---	--

* osoba, która posiada kwalifikacje specjalisty terapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124) lub posiada kwalifikacje specjalisty psychoterapii uzależnień, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.)

** osoba, która uczestniczy w udzielaniu świadczeń z zakresu uzależnienia i współuzależnienia pod nadzorem specjalisty psychoterapii uzależnień i posiada kwalifikacje instruktora terapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi